

MOTORFÖRAREN

ENTIDNING FRÅN MOTORFÖRARNAS HELNYKTERHETSFÖRBUND

NR 8 • DECEMBER 2016 • ÅRG 89

Allt fler undrar: Vågar man köpa **BEGAGNAD ELBIL?**

INGEN SKA DÖ
AV RATTFYLLERI

Se den senaste tekniken och framtidens verkstad på Automässan

Här samlas branschens alla specialister kring det senaste inom digitalisering, verkstadsutrustning, delar och tillbehör, däck och fälg, plåt och lack. Branschens främsta visar nya produkter och innovationer. I det späckade seminarieprogrammet får du veta mer om framtidensteknik, tung verkstad och uppkopplad trafik.

Automässan
18–21 januari 2017
Svenska Mässan
Göteborg

GEAR
UP

auto
MÄSSAN **2017**

Nordens största mötesplats för fordons- och verkstadsbranschens service- och eftermarknad.

18–21 januari 2017 Svenska Mässan, Göteborg
www.automassan.se

INNEHÅLL

NUMMER 8 2016

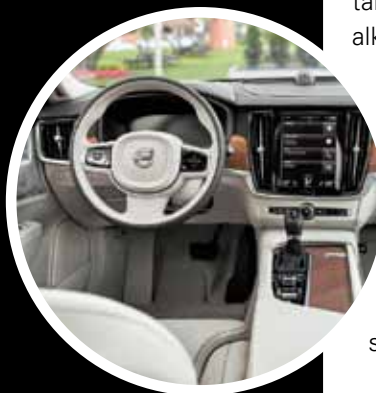
- 4 LEDARE** Vissa bilister tror man kan dricka lite
- 6 DIALOG** Indragen lyktservice rena mörkret
- 8 NYHETER** Alkobomsutredning drar ut på tiden
- 10 REPORTAGE** Effektiv teknik 2000-talets hjärtefrågor
- 15 KRÖNIKA** En kärleksförklaring till alla MHF:are
- 16 NYHETER** Årets Familjebil – en säker svensk
- 18 NYHETER** Ny svensk-kines på bilmarknaden
- 20 REPORTAGE** Så var MHF:s jubileumskonferens
- 22 REPORTAGE** Konsten att åka säkert med barn i bil
- 24 KONSUMENT** Resetipsen som hjälper dig boka smart
- 28 KONSUMENT** Res i rättan tid och spar pengar
- 30 KONSUMENT** Tre vanliga elbilar som begagnatköp
- 33 KONSUMENT** Privatleasing – trend med flera fällor
- 36 PROVKÖRNING** Yamaha Viking – vettigt skoterköp
- 38 PROVKÖRNING** Nya Kuga gör betydligt tuffare intryck
- 40 PROVKÖRNING** Ioniq – ny aerodynamisk hybrid
- 42 REPORTAGE** Gotland – rena motorcrossparadiset
- 46 I BACKSPEGLN** Brandsläckare till medlemspris

”MHF har tänkt utanför boxen”

2009 fick MHF sin första kvinnliga förbundsordförande. Maria Bergström berättar med glöd om 2000-talets kampfrågor som alkohol och alkbommar.

Sidan 10

Bästa bilen för barnfamiljen

Årets Familjebil 2016 är korad och för första gången blev det en svensk på tronen – nya Volvo V90.

Sidan 16

Volkswagen Golf leder leasingtrend

Privatleasing är den ägandeform som ökar snabbast på den svenska bilmarknaden. Och leasingtagarnas favorit är en tysk klassiker.

Sidan 33

På Gotland får knattar pröva cross

MHF Ungdom på Gotland ger möjlighet för barn att från tidiga år pröva på aktiviteter som motocross. Och familjerna är entusiastiska.

Sidan 42

Begagnad elbil

Vi tittar närmare på tre populära elbilar. Hur länge håller egentligen batterierna och vågar man köpa begagnat?

FOTO: NISSAN

”Utländska lastbilschaufförer kör fulla i Sverige”

GÖRAN SYDHAGE
vd och stolt
medlem i MHF
goran.sydhage@mhf.se

Det är ett påstående som jag hör nu och då när rattfylleri kommer på tal. Är det så? Det MHF kan se genom testanläggningen med automatiska nykterhetskontroller i Stockholms Frihamn, är att det är vanligare med fylleri och bilkörning då man kommer via en båt från Ryssland, Finland, Estland eller Lettland.

Med dessa båtar kommer också självklart svenska förare. På den här platsen är det något mer än dubbelt så vanligt med rattfulla förare än vad som brukar beräknas om trafiken på de svenska vägarna. Det vill säga att det i Sverige förekommer mer än 500 fyllekörningar varje timme, dygnet runt, året om.

Dessa siffror kommer dock från en tid då det gjordes avsevärt många fler nykterhetskontroller längs de svenska vägarna än vad som är fallet idag. Man ska komma ihåg att antalet nykterhetskontroller har minskat med två tredjedelar sedan 2009 innan 2016 är över. Rattfylleri är ett spaningsbrott.

Spanar man inte finns det inte förrän olyckan är framme.

JAG TAR MIG FRIHETEN ATT också göra andra reflektioner. I länder som Tjeckien, Ungern, Slovakien, Rumänien och Estland råder nollgräns för alkohol i trafiken.

I Sverige är det däremot tillåtet att köra påverkad upp till 0,2 promille.

Om jag ska försöka sätta mig in i hur det kan vara för bilisten Alari från Estland kan det vara så här: Alari från Tallin är inte nykterist men sätter sig aldrig onykter bakom ratten hemma i Estland. Han vet att det är nollgräns som gäller. Så ska Alari till Sverige och jobba en vecka. Sätter sig bakom ratten, spik nykter. På färjan ska han äta en bit mat. ”En starköl skulle smaka”, tänker han. ”I Sverige är det ju inga problem, där får jag vara lite lullig bakom ratten” (om än lite).

Så blev det så, plus ytterligare lite mer dricka till innan han anträdde svensk mark. Där stod dock en polis och Alari fångades in. Han blåste rött. Färd till polistationen följde, men där visade bevisprovtagningen att han låg på 0,18 promille. Alltså fick Alari åka vidare.

ÄR DET SÅ VI SKA HA DET, här där det pratas om en Nollvision? Självklart inte. Här borde självfallet också en nollgräns gälla. Risken är att om fler länder inför nollgräns för alkohol och droger i trafiken medan Sverige fegar, kan fler människor tänka som Alari: ”Lite vågar jag nog dricka, i Sverige är det ju trots allt tillåtet.”

Våga riksdagsledamöter: Sätt en nollgräns då man ska köra på de svenska vägarna.

”Man ska komma ihåg att antalet nykterhetskontroller har minskat med två tredjedelar sedan 2009 innan 2016 är över.”

MOTORFÖRAREN

Utges av Motorförarnas
Helnykterhetsförbund

Motorföraren
Hammarby Fabriksväg 25
120 30 Stockholm

ÖPPET: 9.00–11.00, 13.00–16.00
(fredag 13.00–15.30)

TEL: 08–555 765 55

E-POST: motorforaren@mhf.se

WEBB: www.motorforaren.se

ADRESSÄNDRING

KUNDJÄNST: 08–555 765 55

E-POST: medlem@mhf.se

REDAKTION

CHEFREDAKTÖR: Gustav Liljeberg

MOBIL: 0765–48 97 16

E-POST: gustav.liljeberg@mhf.se

REPORTER: Mari Haglund

TELEFON: 08–555 765 63

E-POST: mari.haglund@mhf.se

REPORTER: Micke Valier

TELEFON: 08–555 765 62

E-POST: micke.valier@mhf.se

ANSVARIG UTGIVARE:

Göran Sydhage

TEL: 08–555 765 56

E-POST: goran.sydhage@mhf.se

ANNONSAVDELNING ADRESS:

MHF Annonsavdelning

B-G Werner

Box 16

433 21 Partille

TEL: 031–44 75 25

E-POST: annonser@mhf.se

Hela tidningen finns tillgänglig
på www.motorforaren.se – även
tidigare utgåvor!

LAYOUT & PRODUKTION: @thoms

TRYCK: V-TAB, Vimmerby 2016

ISSN: 0463–6678

UPPLAGA

TS-UPPLAGA: 24 600 ex (2015)

LÅT TYSTNADEN TALA

PREMIÄR! MITSUBISHI OUTLANDER PLUG-IN HYBRID – NU MED PRIORITERAD ELDRIFT

Utöver förfinade säkerhetssystem, nytt mediasystem och förbättrad fyrhjulsdraft är nya Outlander Plug-in Hybrid utrustad med EV Priority Mode. Ett system som låter dig välja prioriterad eldrift med en knapptryckning – och som ser till att du kan ta dig till tystnaden, i tystnad. Välkommen att uppleva en bil som låter dig upptäcka både vidderna och dess ljud, kom in och upplev nya Mitsubishi Outlander Plug-in Hybrid.

- SUPERMILJÖBIL • FÖRBÄTTRAT SÄKERHETSSYSTEM • NYTT KÖRLÄGE PÅ EL • FÖRBÄTTRAD FYRHJULSDRIFT
- NYTT MEDIASYSTEM • SNABBLADDNING 25 MIN • RYMLIG SUV • 8 ÅRS BATTERIGARANTI • 1 500 KG DRAGVIKT

PRIS FRÅN 395 500 KR, FÖRMÅNSVÄRDE FRÅN 971 KR/MÅN

Viktad förbrukning 1,7 l/100 km och 134 Wh/km, CO₂ 41 g/km. Alla priser är av generalagent rek. cirkapriser. Förmånsvärde netto per månad vid 50 % marginalskaft. Bilen på bild är extrautrustad.

MITSUBISHIMOTORS.SE

KRÖNIKA: FRÅN FÖRARSÄTET

Kontraster i vagnparken

DET BRUKAR VARA lärorikt att ge sig ut på äventyr utanför det egna riktnummerområdet. Nyligen hade undertecknad förmånen att passera genom sydvästra Bulgarien, det vill säga långt mer än ett stenkast sydost om 0471.

Obekanta områden, särskilt här i EU:s utkanter, möts gärna med öppna ögon. Vad är det för ställe jag kommit till? Med bilintresserade ögon var det förstås läge att göra en odokumenterad inventering av fordonsbeståndet. Redan när gränsen från Grekland passerades gavs en fingervisning om vad som skulle komma. En fin BMW 3-serie Touring från åren kring millennieskiftet – en E46 före faceliften – stod på ett släp bakom en dragbil. Väl inne i Bulgarien tog det inte lång tid att inse att det här är ett land där nybilshandeln är mycket begränsad. Något annat hade i och för sig varit en stor överraskning – oavsett om du tittar på medel- eller medianinkomst är det här ett låglöneland med avgrundsdjupa skillnader mellan fattiga och rika.

LÄNGS FÄRDVÄGEN till Sofias utkanter kunde undertecknad notera endast en enda nybilshandlare. Det ska sägas att en del av sträckan genomfördes på en ny motorväg där bebyggelsen enbart kunde skönjas på håll i det vackra och kuperade landskapet, men ändå. Någon större rusch till varken Toyota- eller Renault-hallen kunde noteras, och det berodde nog inte enbart på det dåliga vädret den här oktoberonsdagen.

MED HUVUDSTADEN inom räckhåll – vi hade hunnit svänga in på ringleden som inte alls var i samma skick som motorvägen – passerade vi många begagnathandlare. Det stod 10–15 år gamla Audi, BMW, Mercedes, Opel med mera i långa och korta rader. En gissning, egentligen helt baserad på bilarnas skick som såg ut att vara mycket gott, var det här en stor marknad för tyskimporter.

Under passagen genom Sofia ändrades handlarutbudet markant. Här fanns hela spektrumet av märken representerat, och säkert ett kundunderlag oavsett om det gällde Ford eller Porsche. Kontrasterna i det land jag tillfälligt besökte gjorde sig särskilt påmind i fordonsparken.

GUSTAV LJLJEBERG
CHEFREDAKTÖR
gustav.liljeberg@mhf.se
0765-48 97 16

”Längs färdvägen till Sofias utkanter kunde undertecknad notera endast en enda nybilshandlare.”

MOTORFÖRAREN NR 7-16. Även i förra numret var strålkastarfrågan i fokus.

Rätt ljus för allas säkerhet

I dag har jag hämtat min bil från service och känner mig nöjd med att vara rustad inför hösten, säger en god vän till mig. Visserligen svider det i plånboken, men ändamålet helgar medlen.

Veckan efter åker vi på en gemensam aktivitet med hemfärd i mörker. Vi väljer då vännens två år gamla och nyservade bil av känt märke och ger oss iväg. Som passagerare noterar jag att halvljuset både verkar kort och olika vänster och höger.

– Ingenting jag tänkt på, säger kamraten och hänvisar till servicen.

Väl hemma skakar vi liv i en 19 år gammal Mazda som står bra till och kör ut den på vägen och tänder halvljus. Det visar sig att den lyser cirka 20 meter längre, men med lite sämre ljusstyrka.

NÅGRA DAGAR SENARE bereder vi oss plats i lokal med godkänd mätutrustning och konstaterar att båda sidor är lågt inställda samt att höger sida saknar asymmetrisk ljusbild. Vi får vänstersidan justerad och den högra lampan demonteras.

Det visar sig vara ett riktigt ”missfoster”, där sockel, glas och glödtråd sammanfogats i sned vinkel. Toleransen på glödtrådens läge i en H7-lampa är 0,2 mm och här handlar det om mer än 10 gånger den siffran, så en ny lampa monteras. Efter justering har vi nu två strålkastare med korrekt inställning/ljusbild och förlängd siktsträcka.

I den uppsjö av lamptillverkare som florerar på marknaden är det tyvärr inte

ovanligt att lamporna ser ut på det viset. Då är det bättre att titta på de tester som gjorts av H4- och H7-lampor och minnas resultatet. En standardlampa från någon av de stora välkända tillverkarna lyser både länge, långt och rätt.

Vi upptäcker sedan att serviceprogrammet för det aktuella bilmärket endast omfattar funktionskontroll, och vill man ha kontroll över ljusbild/inställning så är det tilläggssarbete som måste beställas extra. Ytterligare kontroll visar att flera stora bilmärken tillämpar detta system vad gäller glödljus, och det kontrolleras inte heller vid någon leveransservice.

Det innebär att många bilar rullar på våra vägar i 4 000–10 000 mil med onödigt dåligt ljus innan första obligatoriska kontrollen i form av bilprovning träder in i systemet. (Xenonljus genomgår en mera noggrann kontroll vid tillverkningen beroende på den automatiska nivåregleringen.)

”KLOKA GUBBAR” säger att det var när man för länge sedan började jämföra servicepriser för de första åren mellan olika bilmärken, som en del kontrollpunkter försvann, förändrades eller flyttades till kapitlet tilläggssarbete. Om det stämmer, så är det tragiskt att jakten på låga servicekostnader kan påverka trafiksäkerheten negativt för oss alla, eftersom vi rör oss i ett trafiksystem där det gäller att både se och synas utan att störa varandra med felaktiga ljusbilder och bländande ljus.

BJÖRN JONZON

NYA SEAT ATECA

FANTASTISKA VARDAG!

SEAT TRYGGHET*

3 FRI SERVICE
NYBILSGARANTI
ÅRS ASSISTANS

TECHNOLOGY TO ENJOY

FRÅN 209.400:-. PRIVATLEASING FRÅN 2.995:-/MÅN**.

NYA SEAT ATECA är det senaste tillskottet i SEAT-familjen och har en design som sticker ut och utrustning som skapar körglädje oavsett om du pendlar till jobbet, åker och handlar eller skjutsar barnen. Med toppbetyg i EuroNCAP får du en kombination av säkerhet, teknik och prestanda redan från start och plötsligt känns vardagen helt fantastisk. Välkommen till din närmaste SEAT-återförsäljare.

EXEMPEL PÅ UTRUSTNING SOM INGÅR I PRISET:

Front Assist SEAT Media System Elektronisk handbroms 2-zons klimatanläggning Adaptiv farthållare

Bilen på bilden kan vara extrautrustad. *Gäller vid finansiering via SEAT Financial Service; Fri service i 3 år/4.500 mil och nybilsgaranti till 3 år/9.000 mil (det som infaller först). Blandad körning Ateca 4,3-6,2 l/100 km, CO₂-utsläpp 112-143 g/km. Miljöklass EU6. **SEAT Privatleasing inkl. service 36 mån, max 4.500 mil, garanterat restvärde, rörlig ränta baserad på VWFS basränta (sept 2016). Eventuella övertillval och onormalt slitage debiteras utöver leasingavgiften. Uppläggnings- och administrationsavgifter tillkommer, liksom eventuella tillval som metallic och vinterhjul. Varje återförsäljare svarar självständigt för sin egen prissättning.

UPPTÄCK MER PÅ

SEAT.SE

Bil- och trafikfrågor

FOTO: LASSE HOLMSTRÖM

När ska en bil besiktigas på någon av landets ackrediterade anläggningar, som den här lilla i Eslöv?

1. När ska en ny personbil besiktigas första gången i Sverige idag?

- A. När fordonet är ett år.
- B. När fordonet är två år.
- C. När fordonet är tre år.

2. Och sedan?

- A. När fordonet är tre år, därefter vartannat år.
- B. När fordonet är fyra år, därefter varje år.
- C. När fordonet är fem år, därefter varje år.

3. Vad måste alltid finnas i bilen vid besiktningen?

- A. Varningstriangel.
- B. Reservhjul.
- C. Servicebok.

(Rätt svar på sidan 47.)

Utredningstiden för alkobommarna förlängs

Trafikverket får ytterligare tre månader på sig att utreda hur ett införande av automatiska nykterhetskontroller i tre till fem hamnar ska se ut. I april 2016 fick myndigheten uppdraget. Senast den 31 januari 2017 ska Trafikverket lämna utredningen till Näringsdepartementet.

– Det betyder att Trafikverket får 20 månader på sig, för det har ju inte hänt någonting sedan den första utredningen, säger Göran Sydhage, vd för MHF.

Varje dag uppskattas över 12 000 personer köra rattfulla i Sverige. Göran Sydhage undrar var gränsen går för regeringen och de statliga myndigheterna.

– Är det vid 20 000 rattfulla eller 30 000 stycken? Att de automatiska nykterhetskontrollerna står oanvända är omänskligt, säger han.

Det är Trafikverket som har tagit initiativet till att förlänga utredningen med tre månader uppger Anders Arvidsson, handläggare på Nä-

FOTO: ANDREAS LIBELL

ringsdepartementet. – Trafikverket anser att frågan var mer komplicerad än man trodde från början.

Uppdraget från regeringen ser enligt Anders Arvidsson likadant ut som tidi-

gare. Om Trafikverket kommer att vända sig till MHF som remissinstans törs inte handläggaren svara på.

– Förhoppningen är ju att man använder sig av det mate-

rial som framkommit i tidigare försöksprojekt, säger Anders Arvidsson.

Alkobommarna i Frihamnen i Stockholm har stått oanvända sedan den 15 november 2015.

MHF-dag i Gävle

MHF Gävle genomförde MHF-dagen den 21 oktober på Stortorget i Gävle. MHF:s mobila alkobom visades upp och demonstrerade hur alko-

bommarna i Frihamnen i Stockholm fungerar. I samarbete med räddningstjänsten och SOS Alarm visade MHF Gävle en fingerad trafikolycka.

FOTO: SABRINA SANDHU

Den fingerade olyckan samlade en stor publik.

Leif Mellberg, ordförande i MHF Jönköping-Huskvarna, bjuder besökarna på Bilens dag på tårta. FOTO: CHRISTER FOLKESSON

Upplysningskampanj för reflexväst vid förarplatsen

MHF genomförde en upplysningskampanj för reflexvästar på Bilens dag den 28 oktober. Förbundet besökte bilfirmor i Umeå, Karlstad, Jönköping och Örebro. Syftet var att visa på vikten av att förvara en reflexväst lättåtkomligt vid förarplatsen. Med budskapet att promenaden till bakluckan för att hämta västen kan vara ditt livs

farligaste promenad.

I Jönköping besökte MHF bilfirman Autocenter Bil. MHF Östs regionordförande Christer Folkesson tyckte att budskapet gick fram:

– Vi fick ett bra mottagande av bilfirman. De tyckte att det var en jättebra idé, säger han.

MHF sponsrade bilföretagen med 50 västar.

– Bilfirman lovade att lägga en reflexväst vid förarplatsen i alla nya bilar de säljer, säger Christer Folkesson.

MHF vill ha en lag eller föreskrift som ser till att det finns en reflexväst i varje ny bil som levereras. Kampanjen genomförs efter ett beslut av MHF:s förbundsstämma 2015.

kvd.se

Ulrika Drotz-Molin, vd KVD

Det ska vara lätt att sälja bilen.

Ska du sälja din bil?

Vi tar hand om hela affären från första samtal tills att pengarna finns på ditt konto. Vi testar, värderar och säljer din bil på kvd.se. Gör din intresseanmälan idag på kvd.se/saljdinbil.

KVD – Vi värdesätter din affär.

Gilla bilen

WWW.GILLABILEN.SE

gilla oss på facebook

MEKOPARTNER OCH MHF HAR ETT SAMARBETE GÄLLANDE VERKSTADSTJÄNSTER FÖR MHF:S MEDLEMMAR.

MekoPartner Bilverkstad är en verkstadskedja i Mekonomenkoncernen och har 140 verkstäder i Sverige. MekoPartner Bilverkstad är en allbilsverkstadskedja, vilket innebär att de servar och reparerar i princip alla märken

på marknaden. Förutom normal service och reparationer erbjuder MekoPartner Bilverkstad ett brett kompletterande innehåll av specialiteter. Mer info om MekoPartner Bilverkstad hittar Ni på www.mekopartner.se.

10% RABATT
på ordinarie service
enligt fordonets servicebok.

10% RABATT
på arbete vid reparationer.

Vid ordinarie service, enligt fordonets servicebok, bjuder MekoPartner Bilverkstad på en **Assistansförsäkring** som gäller gröna kortetområdet.

Ni kan även dela upp betalningen **R ntefritt p 4 m nader** med MekoPartner-kortet.

Läs mer om våra erbjudanden på mhf.se

www.mekopartner.se

BILVERKSTAD

MekoPartner

Alkolås och alkobommar

MHF firar 90 år 2016. Motorföraren kommer under året att uppmärksamma jubileet med en historisk tillbakablick sedan bildandet 1926 fram tills i dag.

Två av de viktigaste frågorna för MHF under 2000-talet har varit alkolås och alkobommar.

– MHF som organisation har påverkat det svenska samhället mer än vad både MHF:arna och samhället riktigt förstår, säger Maria Bergström, förbundsordförande för MHF.

MARIA BERGSTRÖM BLEV medlem i MHF 1994 och valdes då in i förbundsstyrelsen. Hon valdes till förbundsordförande 2009.

– Jag har en stor respekt för och är fascinerad över den här organisationen och över den kompetens och den innovativa förmågan som MHF har haft genom alla tider. Att organisationen inte bara driver frågor, utan också gör verkstad av dem, framhåller Maria Bergström.

Högertrafikomläggningen, bilbältesfrågan, 0,0-kampjen, sjöfyllerilagen och Tylösandsseminariet är några exempel som hon lyfter fram.

– MHF har tänkt utanför boxen och därför lyckats, reflekterar hon.

Maria Bergström växte upp i byn Fors i Avesta kommun. Hennes pappa var aktiv i flera föreningar.

– Min pappa blev medlem i MHF samma år som jag föddes. Han värvades av sin frisör. Då värvade folk varandra i vardagen, berättar hon.

HENNES EGEN VÄG in i MHF såg lite annorlunda ut. Maria Bergström fanns med i olika sammanhang i nykterhetsrörelsen. Hon kom in i MHF genom att hon nominerades som ledamot till förbundsstyrelsen 1994.

– Det var en överraskande fråga.

– Både Ruben Baggström som var med i MHF:s valberedning och Göran Ohlson (MHF:s dåvarande vd) ville ta åt sig äran av att ha värvat mig.

Maria Bergström valdes till ordförande för MHF på förbundsmötet i Skellefteå

MHF-PIONJÄR. Maria Bergström är MHF:s första kvinnliga förbundsordförande. 2009 tog hon över klubban från avgående Benny Ruus.

”Idag sitter det fler tjejer på höga poster, som tidigare var männens område.”

2009. I och med det blev hon den första kvinnliga ordföranden. ”Det är en viktig symbolfråga” sa hon till Motorföraren 2009.

Vad har det haft för betydelse?

– På den tiden så väckte det lite uppmärksamhet och var en grej. Jag var nog lite först då. Idag sitter det fler tjejer på höga poster, som tidigare var männens område, reflekterar Maria Bergström.

– Jämställdheten på det området har nog gått mycket framåt under de senaste tio åren.

Kvinnor har alltid funnits i MHF och haft en viktig roll konstaterar hon.

– De har gjort mycket på basnivå och skötte aktiviteter som barntrafikskolan. Man får inte glömma bort att det var få kvinnor

som hade körkort på 50- och 60-talen och att det fram till 1970 fanns ett körkortskrav för att bli medlem i MHF.

PÅ FÖRBUNDSMÖTET 2012 antog MHF en egen nollvision i trafiken, vår nuvarande devis: Ingen ska dö av rattfylleri. ”Det här handlar inte bara om teknik och siffror. Nu sätter vi människan i fokus” sa då Maria Bergström i Motorföraren.

Trafiknykterhetens Dag, Ta Paus, Mopedmästaren och Death trip var några av MHF:s aktiviteter under tidiga 2000-talet.

En av de stora milstolparna för MHF är alkolåsfrågan. MHF startade tillsammans med försäkringsbolaget SalusAnsvar en kampanj för alkolås 2003.

En seger var lagen som kom 2011. Den

i fokus under 2000-talet

FOTO: MARI HAGLUND

Mopedmästaren – en viktig MHF-aktivitet på 2000-talet.

Sjöfylleri – en fråga som MHF jobbat med på 2000-talet.

Trafiknykterhetens dag – årlig MHF-aktivitet mot rattfylleri.

gjorde det möjligt för rattfyllerister att behålla körkortet om de sätter in ett alkohol i bilen och deltar i ett rehabiliteringsprogram.

– Det finns inget företag som hade kunnat lyckas med den typ av alkoholiskampanj som MHF gjorde, reflekterar Maria Bergström.

– En framgång är att det i dag finns alkohol i de flesta skolskjutsar, taxi och i många av fordonen i den tunga trafiken.

MELLAN 2003 OCH 2005 besökte MHF:s alkoholskampanj 93 procent av alla Sveriges kommuner. Om kampanjen skriver Motorföraren 2003: "Om bilen haft alkohol, skulle Erik ha levt i dag." Det berättas vidare att "den bil som den alkoholpåverkade föraren inte klarade av att hantera finns i dag monterad på ett släp och cirkulerar mellan

MHF-regionerna över landet". I reportaget sa Sören Gustafsson, dåvarande regionchef i MHF Mälardalen, så här: "Ekipaget kommer under de närmaste tre åren att besöka närmare 200 kommuner där man ger spridning åt ett informationsmaterial om betydelsen av alkohol".

– Det var både lokala funktionärer och anställd personal som jobbade med alkoholturnén, berättar Lars Olov Sjöström, trafik- och säkerhetschef på MHF.

– Budskapet var att om bilen som rattfylleristen körde hade haft alkohol, så hade Erik, 13 år, levt i dag. Tanken var att visa att alkohol kan göra skillnad och bilda opinion.

Ett mål med kampanjen var att alla kommuner skulle ställa krav på alkohol i de upphandlade transporterna. Ett annat att

Källor: Motorförarens arkiv, "Nykterhet i rörelse", jubileumsböckerna "Rörelse på väg" MHF 50 år och "70 år i trafiksäkerhetens tjänst".

Foto: Mari Haglund, Motorförarens arkiv, jubileumsböckerna "Rörelse på väg" MHF 50 år och "70 år i trafiksäkerhetens tjänst".

De senaste åren har mycket av arbetet handlat om att få upp alkobommar i Sveriges alla hamnar. Ett framgångsrikt försök har tyvärr lagts på is. Utredning pågår, trots att många rattfyllerister redan stoppats.

Lars Olov Sjöström, trafik- och säkerhetschef på MHF.

alkolåspröven skulle utredas av regeringen.

– Det skedde några år senare, säger Lars Olov Sjöström.

I Alkolåsutredningen 2004 var Lars Olov Sjöström med och tjänstgjorde som utredningssekreterare.

Ett annat mål i kampanjen var att alla bilar skulle ha alkohol 2015, vilket inte riktigt har uppnåtts.

– En del av problemet är att tekniken och prisbildningen på alkohol inte har utvecklats i den takt som behövs och att det också blivit en fråga om handelshinder för fordonsindustrin, konstaterar Maria Bergström.

ATT MHF BÖRjade att arbeta med alkoholsfrågan blev fröet till MHF Test Lab. I Motorföraren 2003 berättas det att "MHF har med stöd av Vägverkets skyltfond fått i uppdrag att kvalitetssäkra alkohol i Sverige. I samarbete med Sveriges Provnings- och Forskningsinstitut i Borås håller en testprofil på att tas fram." Vidare skriver Motorföraren att "testerna planeras till hösten och gäller främst rättssäkerheten i alkoholen. Man kommer även att testa funktionalitet". MHF tillsammans med dåvarande Vägverket fick ansvaret för att klassificera alkohol i Sverige.

– Man kan säga att det blev lite av starten för labbet, säger Tomas Jonsson, vd för MHF Test Lab.

I dag jobbar ett tiotal personer på labbet. MHF Test Lab i Tibro är i dag ett av tre ackrediterade labb i världen som fullt ut har metoder för att testa alkohol och alkoholmätningstrustningar.

– Vi tog fram vår första testprofil för alkohol 2003. Det var som en del i MHF:s konsumentinformation och kvalitetssäkring, berättar Tomas Jonsson.

INSTÄLLNINGEN TILL ALKOLÅS inom rörelsen var inte odelat positiv till en början.

– När vi började driva frågan fick vi faktiskt lite mothugg internt på MHF. Tesen var att man inte skulle dricka alkohol alls och då behövde man inget alkohol, minns Tomas Jonsson.

– Men jag har alltid försökt att vara så realistisk som möjligt. Faktum är att det finns människor som kör bil med alkohol i kroppen. Om vi då kan hitta ett bra verktyg

för att stoppa själva fyllekörningen, så har vi tagit ett steg på vägen.

Labbet började sitt arbete med att ta fram allmän information om alkoholås.

– Vi konstaterade att det fanns en del lite halvkonstiga produkter som var på väg ut på marknaden, säger Tomas Jonsson.

MHF Test Lab började arbeta med att ta fram standarder för alkoholås.

– Vår konsumentprofil blev egentligen det första utkastet till en europeisk standard. Sedan har vi jobbat med andra standardiseringsorganisationer och varit med och drivit fram de första standarderna, berättar Tomas Jonsson.

ALKOLÅS ÄR IDAG en industri som omsätter mycket pengar och räddar många människoliv, menar han.

– Titta på alla alkoholås som finns ute i världen i dag. Som exempel finns det 40 000 skolbussar i Frankrike, där stoppas ett flertal berusade förare varje dag.

I arbetet med att med ta fram standarder och testa alkoholås har MHF Test Lab gått igenom vad det finns för vetenskaplig dokumentation på området och även gjort egna

LEDANDE AKTÖR. MHF Test Lab i Tibro har sedan starten 2010 bidragit till att höja kvaliteten på såväl alkoholås som alkometrar.

studier. År 2010 blev MHF Test Lab officiellt godkända och ackrediterade för alkoholås av den statliga myndigheten Swedac.

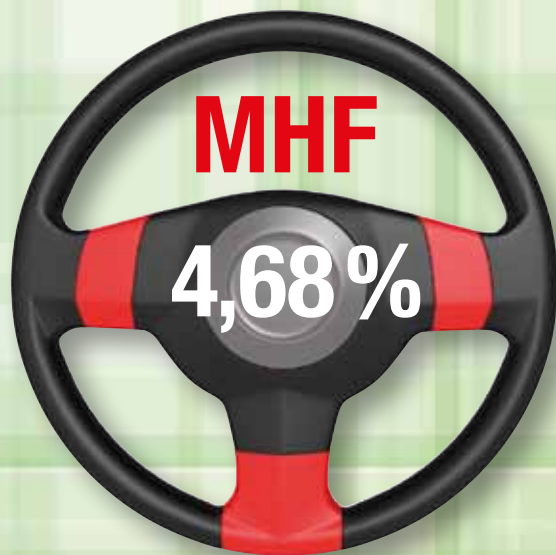
Med tiden kom labbet att jobba med fler typer av produkter.

– I dagsläget gör vi tester på 80 procent av alla alkomättningsprodukter som du hittar

i världen. Då är det konsumenttester eller rena testobjekt inlämnade från kund, förklarar Tomas Jonsson.

Innan MHF Test Lab började med kvalitetsssäkring av alkomätare så var majoriteten av produkterna i uselt skick.

– Det fanns en uppsjö av dåliga mätare.

Varsågod, medlemslånet med extra förmånlig ränta för dig

Som medlem i MHF kan du låna från 20 000 upp till 350 000 kronor till en rörlig ränta på 4,68 procent. Välj själv om du vill bli av med dyra smålån, åka på drömmresa eller renovera köket. Ingen säkerhet behövs och inga avgifter finns. Du kan när som helst lösa lånet utan extra kostnad.

Gör så här för att ansöka om medlemslån

- Ring 0771-MEDLEM (0771-633 536) om du vill ha ett lånebesked direkt.
- Logga in på Internetkontoret (om du redan är SEB-kund).
- Besök seb.se/medlemslan.
- Kom in på närmaste kontor – du får besked och hjälp medan du väntar.

Kom ihåg att berätta att du är medlem i MHF.

Läs mer på seb.se/medlemslan

Aktuell medlemslåneränta är för närvarande 4,68 %. En sedvanlig kreditprövning görs alltid. Det får inte finnas några betalningsanmärkningar och lägsta årsinkomst är 190 000 kr. Om den rörliga årsräntan är 4,68 %, blir den effektiva räntan 4,78 % för ett annuitetslån på 100 000 kronor upplagt på 5 år, ingen uppläggningsavgift och betalning sker via autogiro. Det totala beloppet att betala, vid oförändrad ränta blir 112 350 kronor och din månadskostnad blir 1 873 kronor. Årsränta per 2016-09-07.

SEB

Vi kör Sverige runt i jakten på mer användarvänliga alkoholås

Stämningen för utvärderingen är god. Först förklarar vi för användarna vad vi vill göra och sedan får vi deras åsikter. Det är viktigt att vi får deras åsikter och sedan kan vi utvärdera om vi ska göra förändringar eller inte.

AV SVENSKT BILKÄN
 Under de tre senaste åren har vi varit ute och kört runt i Sverige för att testa och utvärdera olika typer av alkoholås. Vi har varit på många olika ställen och har pratat med många olika typer av användare. Det är viktigt att vi får deras åsikter och sedan kan vi utvärdera om vi ska göra förändringar eller inte.

REDA Vi har varit ute och kört runt i Sverige för att testa och utvärdera olika typer av alkoholås. Vi har varit på många olika ställen och har pratat med många olika typer av användare. Det är viktigt att vi får deras åsikter och sedan kan vi utvärdera om vi ska göra förändringar eller inte.

REDA Vi har varit ute och kört runt i Sverige för att testa och utvärdera olika typer av alkoholås. Vi har varit på många olika ställen och har pratat med många olika typer av användare. Det är viktigt att vi får deras åsikter och sedan kan vi utvärdera om vi ska göra förändringar eller inte.

OMVÄRLDSANALYS. MHF är ingen ensam ö utan interagerar hela tiden med både utvecklare och användare.

Cirka 80 procent var rena skräpet, konstaterar Tomas Jonsson.

– I dag finns det ett antal bra produkter på marknaden.

MHF:s projekt med alkobommarna kom till efter en dödsolycka i Svedala 2004.

– Då släckte en ungersk lastbilschaufför

fem människoliv när han körde ut berusad från en färjeterminal, berättar Tomas Jonsson.

– Vi visste redan sedan tidigare att det förekom mycket fylla på terminalerna.

MHF Test Lab gjorde studier på hur man skulle kunna göra munstyckslösa utandningsprov.

Tomas Jonsson, chef MHF Test Lab.

– Labbet tog fram en prototyp som byggde på bränslecellsteknik. Vi presenterade det på Tylösandsseminariet 2006 som nytt koncept, minns Tomas Jonsson.

I MOTÖRFÖRAREN 2006 berättades det att ”MHF-bommen är lovande! Det säger Vägverkets generaldirektör Ingemar Skogö om den nya alkobommen som presenterades under Tylösandsseminariet.” Vidare skriver tidningen att ”och i stället för att ta stickprov på lastbilschaufförer när de kör av färjan (som i Trelleborg) vill MHF att alla som kör av färjan ska testas.”

– Det var den tekniken som senare användes i de alkobommarna som rullades ut på flera campingplatser, säger Tomas Jonsson.

Tekniken som användes i den första alkobommen behövde förbättras. Metoden byggde på att användaren blåste länge, för att instrumentet mätte på den djupa lungluften.

– I vår strävan att hitta bättre lösningar tog vi kontakt med Servotek. Företaget hade en alkoholanalysator som kunde användas för att ta utandningsprov på medvetslösa personer som kom in till akutmottagningar,

www.sorenkallbil.se

Välkommen till Sören Källs Bil AB och Källs Fritid AB
 Hos oss hittar du husbilar och husvagnar från LMC för den riktigt sköna semestern!

För dig som inte vill köpa nytt har vi också ett varierande urval av begagnade husbilar och husvagnar i gott skick.

Du hittar oss i Valö, cirka 2 mil väster om Östhammar i norra Roslagen.
 7 mil öster Uppsala, 8 mil söder om Gävle och 9 mil norr om Norrtälje.

Välkommen! Lundsvedja 150, 742 94 Östhammar • Tel: 0173-511 19 • E-post: kallsbil@telia.com

berättar Tomas Jonsson.

– Det är den teknik som används i alko-
bommarna i dag. Den mäter på 1,5 sekund
och är lika exakt som ett blodprov.

DE AUTOMATISKA nykterhetskontrollerna
presenterades på Tylösandsseminariet 2011.

– Då hade vi gjort en ny prototyp som
vi visade upp. Vi hade en golfbil och körde
med. Alkobommen fick ett bra mottagande,
minns Tomas Jonsson.

Under hösten 2013 genomförde MHF
ett försöksprojekt med automatiska nykter-
hetskontroller i Göteborg. Ett nytt försök-
projekt gjordes i Frihamnen i Stockholm
under 2014 och 2015. Under 2015 kontrol-
lerades 38 255 fordon i Frihamnen och 181
misstänkta rattfyllerister stoppades.

– Vi hoppas att vi får se en positiv utveck-
ling av automatiska nykterhetskontroller. Så
att tekniken blir lika effektiv som de auto-
matiska trafik kamerorna och en lika naturlig
del i trafikmiljön, säger Tomas Jonsson.

**Vilken betydelse skulle du säga att MHF
Test Lab har och har haft för MHF?**

– Tack vare vårt labb har MHF en spets-
kompetens som är unik i världen. Vi har

OPINIONSBILDNING.
MHF:s nuvarande
vd, Göran Sydhage,
möter medierna i
samband med MHF:s
alkobomsturné som-
maren 2015.

skapat en miljö, där vi tar fram lösningar
som gör skillnad när det gäller att rädda
människoliv, reflekterar Tomas Jonsson och
fortsätter:

– Labbet har haft en bra effekt för MHF:s
ideologiska mål. Gemensamt med våra

medlemmar har vi nått fram. Det är ju
en kombination av att man jobbar med opini-
onsbildning genom lokala medlemmar med
stort engagemang och med vår spetskom-
petens.

MARI HAGLUND

www.vti.se/tforum17

vti

Transportforum

10–11 januari 2017 i Linköping

Välkommen till Nordens största årliga
konferens inom transportområdet!

Under två intensiva dagar bjuder VTI på 94 sessioner,
en inledningssession med fokus på tillgänglighet
och hållbarhet, flera workshops, möjlighet till många
möten mellan 1 600 deltagare samt underhållning.

Anmäl dig redan idag på vår webbplats!

Transportforum är en konferens där forskare och transportsektorns många aktörer
möts för kunskapsutbyte och kontaktskapande. Konferensen arrangeras av
VTI, Statens väg- och transportforskningsinstitut.

Drabbad av rattfylleri?

Den 4-5 mars 2017 bjuder MADD Sweden
in till en nätverkshelg för rattfylleridrabbade.

Är du eller någon du känner drabbad av rattfylleri?
Varmt välkommen till gemenskap i den sköna miljön
på Sänga Säby utanför Stockholm.

Arrangör:
MADD (Mothers
against drunk driving)
och MHF.

Mer info:
www.madd.se
madd@mhf.se
0765-48 97 23

Hej, MHF:are!

Nu har vi kommit till den sista delen av vår jubileumsserie om MHF:s 90-åriga historia. Jag måste erkänna att innan jag började bläddrade i gamla böcker och läsa i gamla nummer av Motorförare och träffade alla fantastiska MHF:are och hörde deras berättelser, så var det mycket jag inte kände till. Som att MHF skapade den första mobila bilprovningen, att organisationen var drivande i högertrafikomläggningen eller att bilorienteringen har varit en stor MHF-aktivitet.

Detta trots att man kan säga att jag nästan är född MHF:are. Rörelsen och ett starkt föreningsengagemang har alltid funnits i min familj och i mitt liv. Under de sista två delarna i Motorförarens jubileumsserie har vi ju på sätt och vis kommit in på min barndom också. Fastän det för MHF-rörelsens livstid bara är de sista tre decennierna.

DET ÄR I MITTEN AV 90-TALET, precis efter älgjakten, i min hemby i värmäländska Lysvik. MHF-avdelningen bjuder ortsborna att ljustesta sina bilar i den lokala bilverkstaden. Det bjuds på peparkakor, saft och kaffe. Under samma tidsperiod håller lokalavdelningen studiecirkel i vårt vardagsrum, frågor som trafik och demokrati diskuteras.

Jag minns kongressen 1997 i Karlstad. En stor sak för en tio-åring var ett möte med artisten och MHF:aren Thore Skogman. Hans autograf hamnade i säkert förvar tillsammans med Hajk-

”Arbetet med MHF:s jubileum har gett mig nya idoler. Det som har gjort allra störst intryck på mig är alla MHF:ares otroliga engagemang.”

Mari Haglund ute på MHF-aktivitet med MHF:s rattfylleritipsbil i Göteborg 1996.

Bengt Alsterlind och Ralf Edströms (jag skulle bli fotbollsproffs) signaturer.

Arbetet med MHF:s jubileum har gett mig nya idoler. Det som har gjort störst intryck på mig är alla MHF:ares otroliga engagemang. Alla ni fantastiska eldsjälur i rörelsen. Som en av mina favorit-MHF:are, Bengt Swahn i Ljungby, beskriver sig själv: föreningsnörd. Det vill jag också bli när jag blir stor. Min faster MHF:aren Gunilla Nilsson i Sunne är en av annan av mina idoler.

JAG ÄR ÖVERTYGAD OM att ett engagemang behövs mer än någonsin. Om jag någon gång själv tvivlar, så behöver jag bara påminna mig om en av mina klasskamrater. Han körde på fyllan och körde ihjäl en annan kamrat i vår hemby, en kille som precis hade tagit studenten. Där släcktes både ett liv och alla drömmar om framtiden.

Så länge som inte människor kan låta bli att blanda alkohol och droger med trafik så kommer MHF att behövas, både 2016 och säkert i 90 år till.

MARI HAGLUND

Reporter

Kunskap omtanke och vinterkampanj!

Vi på BDS gör dig redo för vintervägarna. Nu sänker vi priserna på massor av produkter som underlättar för dig och din bil! Boka service, reparationer eller beställ reservdelar på bds.se och få priset direkt! Vi finns på ca 200 platser i Sverige. Du kan också delbetala förmånligt med BDS-Kortet.

Vi tar hand om bilen

Läs mer om BDS och kampanjen på bds.se

Kampanjen pågår t o m 10/12 2016

SONAX Fälgren-
göringspaket

85:-

Ovrd. pris 128:-

UPPTÄCK HUR VI KAN
UNDERLÄTTA FÖR DIG OCH
DIN BIL. VÄLKOMMEN!
/CAMILLA, EN AV VÅRA
OMTÄNKSAMMA BDSARE

Volvo blir Årets Familjebil

Volvo V90 har utsetts till Årets Familjebil. Vinnaren fick fem av elva röster av Motorförarens jury. På delad andra plats kom Opel Astra Sports Tourer och Kia Optima Sportswagon. Utmärkelsen firar 20-årsjubileum.

UTMÄRKELSEN ÅRETS FAMILJEBIL delades ut första gången 1996. Lagom till 20-årsjubileet är det en Volvomodell som tar hem priset för första gången. Volvo V90 vann med två röster mer än de andra finalisterna Kia Optima Sportswagon och Opel Astra Sports Tourer.

I den första tävlingsomgången försvann bland andra Renault Mégane Sport Tourer, Ford S-Max och Seat Ateca.

– Valet av Volvo V90 kan tyckas förväntat, men sanningen är att Volvo V90 inte bara är en ny, praktisk familjekombi, skriver Daniel Östlund, Bytbil.com i sin motivering.

– Modellen erbjuder även den allra senaste tekniken på motor-, miljö- och säkerhetsområdena och den är också ett lyft för bilmärket och visar på en ny, frisk formgivning på både ut- och insidan. Att den redan från start erbjuds också som laddhybrid ställer den i särklass mot konkurrenterna.

VOLVO V90 HAR UTRUSTATS med säkerhetssystemet Pilot Assist som i många situationer kan köra bilen utan hjälp från föraren. Bilen har också säkerhetssystem som autobroms och adaptiv farthållare. Bagageutrymmet mäter 560 liter och bilens maximala lastutrymme är 1 526 liter. De populäraste

KORTFAKTA

HISTORIEN BAKOM ÅRETS FAMILJEBIL

- Motorförarens utmärkelse Årets Familjebil har delats ut sedan 1996.
- I juryn sitter alltid några av Sveriges mest lästa och kunniga motorjournalister.
- Med utgångspunkt från kriterierna ska de välja sin favorit bland bilar som börjat säljas under året.
- Premiäret efter söktes en bra bil till ett bra pris, men ganska snart skulle även miljö, säkerhet och ekonomi ta större plats i juryns bedömning.

motorerna är dieslarna är D3 och miljöbil-alternativet D4. De vanligaste utrustningsnivåerna för Volvo V90 är Kinetic Business och Momentum. Bilen finns också med alternativet Bi-Fuel som går på gas och bensin. Under 2017 kommer laddhybriden Twin Engine.

Lasse Sjöberg, NWT-gruppen ville se Kia Optima Sportswagon som vinnare.

– Den har precis allt en familjebil ska ha – hög säkerhet, generösa utrymmen, smarta lösningar och inte minst ett för barnfamiljer överkomligt pris. Och den är pigg och riktigt rolig att köra, vilket inte gör saken sämre, skriver han i sin motivering.

Ola Thelberg, Mittmedia, röstade på Opel Astra Sports Tourer.

– Rymlig familjebil till ett bra pris, spän-

SÅ TYCKTE JURYN:

Robert Collin, Aftonbladet:

VOLVO V90

– Volvo V90 är den nya kungen. Inte riktigt lika bra som V70 på sin tid, Volvo har blivit lite för fet med åren. För lång, utan att bli rymligare, för låg och inte riktigt praktisk. Och ännu dyrare. Men ändå en överlägsen vinnare. Med fina köregenskaper, extremt fin komfort, om man undviker för stora hjul, och aktiv och passiv krocksäkerhet som de som köper en bil av ett annat märke bara kan drömma om.

Lasse Sjöberg, NWT-gruppen:
KIA OPTIMA SPORTSWAGON

– Den har precis allt en familjebil ska ha – hög säkerhet, generösa utrymmen, smarta lösningar och inte minst ett för barnfamiljer överkomligt pris. Och den är pigg och riktigt rolig att köra, vilket inte gör saken sämre.

Ola Thelberg, Mittmedia:
OPEL ASTRA SPORTS TOURER

– Rymlig familjebil till ett bra pris, spännande teknik, bra komfort och trevlig att köra. Ingen tillfällighet att den blev Årets Bil i Europa.

Stefan Nilsson, frilans,
bland annat för Gota Media:
VOLVO V90

– Den är mitt val, med reservation för att den enda bilen i V90-serien som jag tycker lever upp till alla kriterierna är V90 Bi-Fuel. Den är ett bra miljöval, till och med bästa miljöval idag. Den är rymlig, praktisk och har maximal säkerhet. Volvos krocksäkerhet är i topp samtidigt som förarstödet är noga utprovat och ett av marknadens bästa, om inte det bästa. När det gäller ekonomin så är inköpspriset rimligt, med snudd på riktigt bra. Vi vet också att totalekonomin för Volvos kombibilar alltid varit bra i Sverige.

Rolf Gildenlöw, TT Nyhetsbyrån:
OPEL ASTRA SPORTS TOURER

– Tar man av sig de blågula glasögonen så blir Opel Astra Sports Tourer det bästa familjebilsvalet. En rymlig, praktisk, säker och körglad bil till ett vettigt pris.

Mikael Schultz, Vi Bilägare:
VOLVO V90

– Såväl kvalitetskänsla som detaljfinish är på topp och samma sak gäller köregenskaperna. En annan stark sida hos Volvo är att man låter ett av marknadens i särklass mest avancerade säkerhetspaket ingå i priset på alla modellversioner – även den billigaste. Det är värt respekt!

– för första gången

FOTO: VOLVO

KORTFAKTA

ÅRETS FAMILJEBIL – HELA LISTAN

- 1996:** Skoda Octavia
- 1997:** Renault Kangoo
- 1998:** Ford Focus
- 1999:** Opel Zafira
- 2000:** Opel Agila/Suzuki Wagon R+
- 2001:** Peugeot 307
- 2002:** Mazda6
- 2003:** Opel Meriva
- 2004:** Toyota Corolla Verso
- 2005:** Renault Modus
- 2006:** Skoda Roomster
- 2007:** Kia Cee'd
- 2008:** Peugeot 308 SW
- 2009:** Toyota Verso
- 2010:** Opel Meriva
- 2011:** Ford Focus
- 2012:** Ford B-Max och Opel Zafira Tourer
- 2013:** Skoda Octavia Combi
- 2014:** Volkswagen Passat
- 2015:** Volkswagen Touran

2016: Volvo V90

ande teknik, bra komfort och trevlig att köra. Ingen tillfällighet att den blev Årets Bil i Europa.

ANNIKA BJERSTAF, press manager på Volvo Car Sweden, är glad över att Volvo V90 har vunnit utmärkelsen:

– Det är mycket roligt och hedrande att vi har vunnit. Volvo V90 är en modern bil

med rymlig kupé. Den är ombonad och har samtidigt funktionell miljö. Samtliga stolar är mycket bekväma så alla familjens medlemmar sitter bra, säger hon och tillägger:

– Den har intuitiv teknik, fina vägegenskaper som gör resan behaglig och snygg design. Som herrgårdsvagn blir den extra lämplig för familjen med ett lättlastat och rymligt bagageutrymme. Dessutom finns

Annika Bjerstaf, Volvo.

det flera miljöbilsalternativ.

Laddhybriden Twin Engine som kommer nästa år är viktig för Volvo.

– Det är intressant och viktig bil. Rent generellt är laddhybrider och rent elektrifierade bilar Volvo Cars spår framåt. Vi säger att 2025 ska det rulla en miljon elektrifierade bilar från Volvo runt om i världen, säger Annika Bjerstaf.

MARI HAGLUND

Gustav Liljeberg, Motorföraren:

KIA OPTIMA SPORTSWAGON

– Kia Optima Sportswagon bjuder på traditionella kombiqualitéer och mycket utrustning till ett vettigt pris. Mest intressant är den kommande laddhybriden, inte minst som begagnad om några år.

Daniel Östlund, Bytbil.com:

VOLVO V90

– Valet av Volvo V90 kan tyckas förväntat, men sanningen är att Volvo V90 inte bara är en ny, praktisk familjekombi. Modellen erbjuder även den allra senaste tekniken på motor-, miljö- och säker-

hetsområdena och den är också ett lyft för bilmärket och visar på en ny, frisk formgivning på både ut- och insidan. Att den redan från start erbjuds också som laddhybrid ställer den i särklass mot konkurrenterna.

Mikael Stjerna, Teknikens Värld:

PEL ASTRASPORTS TOURER

– Opel Astra har den senaste säkerhetsutrustningen, stora utrymmen och ett bra chassi som bjuder på både komfort, säkerhet och spänstiga köregenskaper.

Alexandra Stenvall, Tjänstebilen:

KIA OPTIMA SPORTSWAGON

– En säker, bekväm och prisvärd familjebil med god komfort. Utrustningsnivån är hög redan i grundutförandet och det finns flera smarta funktioner som underlättar och gör körningen roligare. I en familj med två vuxna och två barn och med många fritidsaktiviteter uppskattas det stora lättlastade bagageutrymme på 553 liter (V90 560 liter och Audi A6 565 liter). Det är alltså inga problem att få plats med målvaktstrunkor och skrymmande klubbodoral eller att lasta in hela familjen för en säker och bekväm sportlovsresa till fjällen. Kia Optima

Sportswagon har bekvämligheter som gör en lång resa kort.

Jennifer Swedenborg och Staffan Swedenborg, frilans:

VOLVO V90

– Generationsskifte i folkhemmets garage med ny-klassisk design. En säker och trygg familjefavorit i många år framöver med de kriterier som "Årets Familjebil" kräver vad gäller säkerhet, att vara praktisk, ekonomisk och ett bra miljöval. Dyr men man får vad man betalar för – vilket stavas högsta kvalitet och högsta säkerhet.

Lynk & Co – Volvos nya systemärke

Ett nytt bilmärke med tydlig svensk koppling har lanserats. Det är Volvos ägare Geely som under nästa år rullar ut bilar under namnet Lynk & Co. Själva bilen framstår som traditionell – det är formerna runt ägandet och användandet som sticker ut.

KÖP, LEASA, PRENUMERERA eller låna en bil när du behöver den – så presenterar Lynk & Co sitt erbjudande. Det är i distributionen som märket går en annorlunda väg. Kundkontakten ska ske direkt, utan mellanhänder, på internet eller i egna butiker på ”strategiska platser”. Lynk & Co menar att just den traditionella distributionen står för omkring en fjärdedel av en bils pris. Här framhåller de att det finns kostnader att kapa och på så sätt ge ett mer attraktivt pris – som ska vara prutat och klart.

Leveransen ska ske direkt hem till köparen och när det är dags för service hämtas bilen.

CROSSOVERN 01 ÄR FÖRST UT och redan från start har fler aviserats – 02, 03 och så vidare till ett fullgott modellprogram är klart. Samtliga Lynk & Co baseras på den så kallade CMA-arkitekturen som utvecklats i Göteborg. Den ska också användas för Geely-modeller och Volvos nästa 40-serie.

FOTO: LYNK & CO

CMA öppnar möjligheten till flera olika drivlinor. Räkna till exempel med elektrifiering i olika grad. Givetvis hämtas tekniken från koncernen så mycket lär kännas igen i kommande Volvo-modeller.

CO I NAMNET STÅR FÖR Connected (uppkopplad på engelska) och i presentationen framhåller Lynk & Co likheterna med en mobiltelefon. Det är inte hårdvaran som definierar bilen, utan vad du gör med den. Ambitionen är att ligga i framkant vad gäller uppkoppling och därmed attrahera en ung målgrupp.

Lynk & Co 01 är utvecklad i Sverige och ska tillverkas i Kina. Det är också i Kina som bilen lanseras nästa år, för att senare komma till Europa och USA.

GUSTAV LILJEBERG

Kom förberedd till en av Europas sista vildmarker

På vår hemsida har vi samlat information om hur du förbereder sig inför alla typer av fjällutflykter. Besök oss där!

www.fjallsakerhetsradet.se

Alu-Flex Hundbur
Helt i Aluminium

Varför inte den bästa?

5-års garanti att buren är helt skrammelfri.

2-års tillverkningsgaranti.

Tillverkas efter hundens storlek för ökad trafiksäkerhet.

Tät botten med kanter runt om.

Lätt att städa och hålla ren.

Kan skräddarsys till de flesta bilmodeller.

Smide & Montage AB

Telefon: 0120-41030

E-post: info@alu-flex.se

Hemsida: www.alu-flex.se

1897

TRANSPORT VISAR VÄGEN

010-480 30 00

Beställ vår
380-sidiga katalog!
på www.cowab.se

Cowab

**För Verkstad, Lager, Lyft, Transport
och Materialhantering**

Tel. 08-544 403 70 • www.cowab.se • info@cowab.se

Backspegel och framåtblick på jubile

MHF:s jubileumskonferens samlade cirka 130 deltagare i Södertälje helgen 19-20 november. Konferensen firade och blickade bakåt med stolthet på MHF:s 90-åriga historia. Siktet var också inställt på framtiden.

– Jag är övertygad om att MHF även i framtiden kommer att bidra till att människor inte ska behöva dö av rattfylleri, sa förbundsordförande Maria Bergström.

JUBILEUMSKONFERENSEN är den första i sitt slag och den hölls på Scandic Skogshöjd i Södertälje.

Förbundsordförande Maria Bergström inledde.

– Vi ska börja med att titta lite i backspegeln och känna stolthet över vad vi har uppnått, sa hon.

Maria Bergström sammanfattade milstolparna i MHF:s historia sedan starten 1926.

– Vindrutan är ju betydligt större än backspegeln. Det är inte lätt att veta vad som kommer hända den närmaste 90 åren, reflekterade hon.

– Nu börjar nästa 90 år. Välkomna att vara med på dem.

En viktig punkt på programmet var när deltagarna fritt fick diskutera MHF:s framtida verksamhet.

– Vi tog ett beslut i början av 2000-talet om att fokusera på alkoholen i trafiken. Jag tycker att vi även ska prioritera den vanliga trafiksäkerheten, inledde Sten Fahlén.

TRAFIKUTBILDNING FÖR nysvenskar lyfte Krister Haglund som en viktig del.

Ola Nordberg talade utifrån sina erfarenheter som småbarnsförälder.

– Nyblivna föräldrar tänker på säkerheten. Här har MHF en viktig målgrupp, konstaterade han.

Ola Nordberg efterlyste också trafikutbildning för

barn och ungdomar som ska ut och köra snöskoter och fyrhjuling.

Annette Fagerholm Ahlholms inlägg avslutade:

– Jag funderar på hur MHF delar upp våra frågor. Alkohol och droger tror jag inte att man kan dela på, man måste prata om båda samtidigt, och även om andra frågor som stressen i trafiken, framhöll hon.

– Sen funderar jag på hur få vi kompetens till det?

Mats Sjöo berättade om det obefintliga stöd samhället erbjuder till den som drabbas av en tra-

fikolycka och till de närstående. Mats Sjöo och hans familj förlorade en son i en rattfylleriolycka.

– Jag tror att MHF och MADD kan vara med och stötta och hjälpa de drabbade på olika sätt, sa han.

DELTAGARNA FICK VÄLJA mellan parallella seminarier som berörde Internationella körkort, droger och trafik, sjöfylleri, skriva pressmeddelanden samt styrelsearbete.

MHF-Ungdom och MHF Camping Club gratulerade 90-åringen. Videogratulationer hade kommit in från bland annat ETSC, Blå Bandet och Sveriges

Vilka är dina intryck från jubileumskonferensen?

Carina Larsson,
MHF-Ungdom:

– Jättebra och roligt har det varit. Jag tycker att det har varit många intressanta program-punkter att lyssna på.

Ola Nordberg,
MHF Region Norr:

– Roligt att det var så många yngre deltagare med. Jag tycker att vi har haft bra diskussioner. I olika tider i livet fokuserar man på olika saker. Som småbarnsförälder är ju barnsäkerhet i trafiken extra viktigt.

Evert Strindin,
MHF Region Mitt:

– Konferensen var lite för kort, det var mycket information på kort tid. Den hade gärna fått varit två dagar till. Bäst var det parallella seminariet som handlade om droger och trafik.

Agnetha Silén,
MHF Region Mälardalen:

– Mycket bra, det har kommit fram många nya viktiga idéer och det finns hopp för framtiden. Känslan är god, det såg mörkt ut för MHF ett tag, nu ser framtiden ljusare ut.

Göran Pettersson,
MHF Region Väst:

– Väldigt lyckat. Det har inte varit en massa tjäbbel, utan vi har haft bra diskussioner. Alla deltagare jag har pratat med säger att de är nöjda med konferensen.

Jubileumskonferensen

FOTO: GUSTAV LJLJEBERG

Åkeriföretag.

Lördagen avslutades med en jubileumsmiddag för att fira MHF på 90-årsdagen. Huddinge Big Band underhöll. Hedersgäster var MHF:s tidigare vd:ar Valeri Surell, Benny Ruus (även förbundsordförande) och Tom Bjerver samt tidigare förbundsordförande Elver Jonsson.

Maria Bergström intervjuade hedersgästerna. På frågan om det var något som Valeri Surell tyckte att han inte lyckats med som vd så svarade han:

– Det var lokalavdelningarna som var styrkan i MHF och jag hade som mål att jag skulle besöka varenda en. Och jag lyckades nästan, men jag kom inte till alla, det kan jag vara lite missnöjd med.

VAD ÄR DITT BÄSTA RÅD? Det var frågan till Elver Jonsson.

– Håll ut, ge inte upp. MHF:s budskap är tidlöst, sa han.

Under konferensens andra dag stod punkter som MHF:s trafiksäkerhetsfond, NBV samt MHF Test Lab och Nanopuls arbete på agendan.

Jubileumskonferensen avslutades med att regionordförandena fick ge sin vision för hur det ser ut i deras region på MHF:s 100-årsdag.

Sten Fahlén, ordförande Region Mälardalen, hade stora visioner.

– Min region ska vara en kraftfull resurs i Nollvisionen. Det kommer att krävas mycket utbildning för att klara det.

MHF Region Öst:s ordförande Christer Folkesson poängterade att det är viktigt att inte glömma bort människan i trafiken, det är mycket fokus på teknik.

– Om man inte förstår varför man ska vara nykter i trafiken så spelar det ingen roll, vi måste jobba med att få med människor, reflekterade han.

MARI HAGLUND

HURRA FÖR MHF 90 ÅR! Fyra av MHF:s tidigare vd:ar och förbundsordföranden var hedersgäster på jubileumsmiddagen. Valeri Surell, Elver Jonsson, Tom Bjerver och Benny Ruus. Här med nuvarande vd Göran Sydhage och nuvarande förbundsordförande Maria Bergström.

MHF kallar till förbundsmöte

16 juni 2017

Mötet hålls i Stockholmsområdet
Exakt tid och plats meddelas senare

INGEN SKA DÖ
AV RATTFYLLERI

BILRETUR

Miljöklok Bilåtervinning

Bilproducenternas samarbetspartner

Mottagningssystem
för uttjänta bilar
www.bilretur.se

För ökad återvinning!

VÄLJ ALLTID EN KONTROLLERAD BILVERKSTAD

Det är bra att välja en bilverkstad som är kvalitetskontrollerad. KBV-verkstaden har anslutit sig frivilligt och följer konsumentlagstiftning samt branschens frivilliga överenskommelser om prisuppgift, leverans etc. I oanmälda stickprovskontroller granskar KBV kvaliteten på verkstadens arbete.

På vår hemsida www.kbv.nu kan du se vilka verkstäder som är anslutna till KBV och även tycka till om just din verkstad.

**Kontrollerad
Bilverkstad**

www.kbv.nu

Volvo och Kia säkrast för barnen

Försäkringsbolaget Folksam har tittat på de 30 mest sålda bilarna i Sverige 2015 med utgångspunkt i säkerhet och utrymme för barn. I granskningen placerar sig Volvo V70/XC70 och Kia Sportage i topp.

I FOLKSAMS STORA genomgång, som har utförts med hjälp av MHF Test Lab i Tibro, görs bedömningen med utgångspunkt dels i utrymmet som ges för en bakåtvänd bilbarnstol, dels i den säkerhetsutrustning som finns i bilarna.

Med båda aspekterna i åtanke placerades sig Volvo V70/XC70 och Kia Sportage bäst. Volkswagen Passat och Skoda Octavia fick förvisso högsta betyg vad gäller utrymme, men nådde inte upp till försäkringsbolagets krav om säkerhetssystem.

– **ANLEDNINGEN TILL** att vi undersökt utrymmet i bilen är att barn åker säkrast i bakåtvända bilbarnstolar upp till minst fyra års ålder. Om man vänder ett barn framåt redan vid två-tre års ålder, så ökar risken för en allvarlig skada i en frontalkollision med upp till fem gånger. Finns det gott om utrymme i kupén är chansen större att föräldrarna inte vänder på barnet för tidigt, säger Anders Ydenius, trafiksäkerhetsforskare Folksam och fortsätter:

– Vi har även granskat vilka av de 30 bilmodellerna som har säkerhetsutrustning i baksätet, eftersom baksätet ofta är nedprioriterat. De säkerhetssystemen är särskilt viktiga för äldre barn som inte längre sitter i bakåtvänt.

GUSTAV LILJEBERG

KORTFAKTA

BILAR SOM KLARAR FOLKSAMS SÄKERHETSKRAV FÖR BARN

Utrymmesbetyg: 5

Volvo V70/XC70

Kia Sportage

Utrymmesbetyg: 4

Audi A4

Mercedes C-Klass

Toyota Avensis

VW Tiguan

Volvo XC60

Volvo V40

Fel!

LITE MER OM

SÅ SKA TREPUNKTSBÄLTET SITTA

Trepunktsbältet ska sitta över höften mot låren, ganska nära halsen och så tätt mot kroppen som möjligt. Sitter bältet för långt upp mot magen riskerar barnet allvarliga inre skador vid en olycka. Sitter bältet för långt ut på axeln riskerar barnet till exempel huvudskador då det kan glida ur bältet vid en häftig inbromsning.

Rätt!

Rätt!

VAR NOGA MED BÄLTET! För att säkerhetsbältet ska ge bästa möjliga skydd vid en häftig inbromsning eller olycka måste det ligga tätt mot kroppen.

Anders Ydenius, trafiksäkerhetsforskare på försäkringsbolaget Folksam.

LITE MER OM

På uppdrag av Folksam har MHF Test Lab gjort mätningar av vilken plats som återstår framför en bakåtvänd barnstol (för barn nio månader – fem år). Som vuxen referens har en 181 cm lång person placerat sig på passagerarsätet fram. Testpersonen har placerat sig så att knäna precis när instrumentbrädan varefter passagerarstolens position uppmätts. Därefter har en barnstol monterats bakom främre passagerarstolen och passagerarstolens position uppmätts på nytt. Bilar med betyg 5 har ett överskott av benutrymme på minst 5 cm. Betyg 4 innebär ett överskott av benutrymme på mellan 0–4 cm.

Här kan du läsa mer om hela testet:
www.folksam.se/barnibaksätet

Många barn bältas med ytterkläderna på

Minusgrader, snö – och vinterkläder. Vintersäsongsens garderob innebär också en säkerhetsrisk i bilen eftersom bilbältet är som mest effektivt när det sitter nära kroppen.

FÖRSÄKRINGSBOLAGET VOLVIA har gjort en stor undersökning bland bilförare med barn upp till 10 år, för att se hur vanorna ser ut i bilen vintertid.

– Endast 2 av 10 föräldrar har som vanan alltid eller oftast ta av tjocka kläder på barnen innan de får bältet knäpps fast. Anledningen verkar vara okunskap snarare än slarv visar vår undersökning, säger Sofia Bergfors på Volvia.

ENLIGT UNDERSÖKNINGEN är det vanligare att barnen i åldrarna 5–10 år åker med ytterkläderna på, än de under 5 år. En tjock vinterjacka eller overall ökar mellanrummet mellan bältet och kroppen, något som ökar risken för att bältet sitter fel och därmed ökar skaderisken vid en olycka.

– I stället för tjocka vinterkläder i bilen rekommenderar vi fleece- eller ullkläder, mössa och vantar, för att avståndet mellan bälte och kropp ska kunna vara så litet som möjligt. Kan man inte ta av jackan så är det viktigt att dra bältet under den, både vid höften och vid halsen. Dra åt bältet en extra gång efter att du spänt fast barnet, säger Sofia Bergfors. Det är en enkel åtgärd som minskar risken för skador.

GUSTAV LILJEBERG

LITE MER OM

VOLVIAS FEM TIPS FÖR SÄKRARE BARN I BIL VINTERTID

- Ta helst av ytterkläderna. Tunna fleecekläder, mössa och vantar brukar hjälpa tills bilen är varm. Och det är ingen fara att ha en filt eller jackan över sig.
- Kan man inte ta av jackan, knäpp upp den och dra bältet under jackan. Både

vid höfterna och vid nacken.

- Hjälp barnet att spänna fast sig. Då kan du kontrollera att bältet hamnar rätt.
- Förklara för äldre barn som spänner fast sig själva varför det är viktigt att bältet sitter rätt.
- Ta alltid av overall. Den gör att bältet hamnar fel över höfterna.

Passat Alltrack. Alltid med fyrhjulsdraft och automat.

Multisportheleg eller skolbasar?

Passat Alltrack med 4MOTION fyrhjulsdraft och DSG-automatväxellåda ger dig frihet att göra vad du vill, att åka vart du vill och samtidigt ha roligt på vägen dit.

Pris från **332 200** kr. Förmånsvärde från **1 908** kr/mån.*

Volkswagen

Bränsleförbrukning blandad körning 5,2 - 6,9 l/100 km. CO₂-utsläpp blandad körning 137 - 160 g/km. *Indikativt förmånsvärde netto per månad exklusive bränsle vid 50 % marginskatt. För exakt förmånsvärde se www.skv.se. Miljöklass Euro 6. Bilen på bilden är extrautrustad.

Så får du kulorna att r

räcka längre till resan

När är det mest prisvärt att resa på semester utomlands – utan bilen, och hur bär man sig åt för att finna både charterresor och reguljärbiljetter till bästa pris? Motorföraren ger de bästa tipsen för reseåret 2017.

Suget efter att resa sätter gärna in med full kraft när vintern dröjer sig kvar och längtan efter sol och värme blir allt starkare. Men hur bär man sig åt för att finna den riktigt prisvärda resan, som inte gör alltför stora hål i plånboken? Svaret är kort och enkelt: Undvik skolornas lov och långhelger med insprängda röda dagar.

Allra billigast att resa är strax före och efter loven, med lägsta priser i mitten av januari samt slutet av maj och början av juni. Veckorna före jullovet brukar erbjuda riktigt fynd för den som vill resa långt till sol och värme. Men det var många år sedan "sista-minuten" bjöd på rejäla fynd.

Det är både producenter och bransch-kännare överens om.

– Störst chans att fynda är självklart före och efter skolloven. Januariveckorna efter trettonhelgen bjuder dessutom ofta på fyndläge när det gäller resor till sol och värme, säger Per Johnsson, yrkesresenär och redaktör på Travel News.

Han ger rådet att nyttja prisjämförelsesajter som till exempel www.momondo.se, för att få en bredare bild av vad som finns och till vilka priser.

NORMALT LIGGER PRISERNA även avsevärt lägre från slutet av november fram till veckan före jul, menar Marie Malmros, som efter 20 år som informatör på Fritidsresor numera arbetar med kom-

munikation på Birka Cruises.

– Har man semester kvar kan det vara läge att dra till Asien ett par veckor och spara in resans pris genom att köpa julklapparna där. Det är ju inte helt fel att komma hem solbränd och utvilad lagom till julhelgen.

Samtidigt ser Marianne Malmros en klar tendens att de som bokat charterresan tidigt under de senaste åren, och ska resa under de populäraste semesterveckorna, varit vinnarna. För de har kunnat välja i hela utbudet och haft möjlighet att ta del av tidiga erbjudanden, som till exempel barn- och duo-rabatter.

NÄR DET GÄLLER CHARTER och sista minuten är resorna klart färre, jämfört med för 5–10 år sedan. I dag finns det långt ifrån lika många sista minuten-erbjudanden som då.

Researrangörerna har blivit skickliga på att optimera sina flygavgångar och snabbt förändra volymerna om så behövs. Det har resulterat i att de mer sällan tvingas sälja ut sina flygstolar som tidigare.

Under vissa perioder, inte minst högsäsong, händer det till och med att sista minuten-resorna säljs till priser över de ordinarie resorna, eftersom efterfrågan är så stor.

Den som köper en ospecificerad resa ska också vara medveten om att det ofta innebär boende på hotell med enkel standard och att det är vanligt att vare sig städning eller frukost ingår. Det händer också att man får byta hotell under semestervistelse.

Och är man en hel familj som reser "sista minuten" kan man få dela upp sig i två rum, och i sämsta fall hamna på två olika hotell.

MEN VISST FINNS DET möjligheter att finna en riktigt billig sista minuten-resa. Direkt efter påskveckan kan det vara läge att kolla charterbolagens hemsidor, och bjuder maj

på riktigt fint försommarväder i Sverige så händer det att flyg- och charterresor till Medelhavet reas bort.

NÄR DET GÄLLER REGULJÄRFLYG så ska man alltid vara ute i så god tid som möjligt för att hitta de billigaste biljetterna. Under januari och september kan man finna riktigt bra erbjudanden från de stora flygbolagens sida. Kampanjer med idel långväga destinationer, som Tokyo, Osaka, Buenos Aires och Chicago. De senaste två åren

med priser från 3 500 kronor för en t/r-biljett. I september kunde man till exempel boka en biljett från Stockholm till Tokyo, Peking eller Los Angeles med SAS för 3 400 kronor.

Så håll koll på flygbolagens hemsidor. Eller så väljer du mer närliggande resmål med bilen som smidigt transportmedel.

CENNETH SPARBY

DON'T DRINK AND WORK

Oavsett vilken bransch du är verksam inom är vi övertygade om att du vill att personalen ska vara nykter. Med våra arbetsplatsbaserade Alkolåsterminaler kan personalen snabbt testas innan påbörjat arbetspass. Alkolås med IR-teknik gör testerna snabba, säkra och mycket noggranna.

Kontakta oss för mer info!
www.brsecurity.se

B.R.A SECURITY
- tryggare kan ingen vara -

Vision X

Global Lighting Systems
visionxeurope.com

THE NEW GENERATION OF LIGHT!

Kör säkert under den mörka årstiden med en LED ramp från Vision X. Med ett enormt ljus, små mått, stryktåligt utförande och 5.5 års funktionsgaranti får man mängder med ljus år efter år. Med dagens bilar, fulla med sensorer passar det väldigt bra att fälla in en LED-ramp i spoilern vilket även minskar bränsleförbrukningen jämfört med traditionell belysning. Beställ din Vision X led ramp hos närmaste bil återförsäljare.

XPR-M har en relativt lång ljusbild där de yttersta linserna är vinklade vilket även ger bredd på ljuset.
Längd 15-130 cm, Lumen 3 237-29 133

PX är den effektivaste rampen på marknaden med mest lumen i förhållande till sin storlek och levererar ljus i överflöd.
Längd 10-127 cm, Lumen 3 168-47 520

NYHET!
XPR-S Halo, en nyhet som skjuter ljuset längre än vad som tidigare var möjligt med LED. Har även "Halo" funktion.
Längd 15-130 cm, Lumen 3 285-29 565

LPX med slimmad design passar perfekt på mindre fordon eller där utrymmet för montage är begränsat.
Längd 10-127 cm, Lumen 1 584-20 592

www.visionxeurope.com

Distributör norra Europa: AB Rindab, Svarvarvägen 14, 132 38 Saltsjö-Boo, Tel. 08-7472480, Mail. info@visionxeurope.com

Tipsen som hjälper dig köpa resa smartast

Håll koll på reseåret, och lär dig boka smartare. Här kommer tolv tänkvärda månads-tips.

JANUARI: Stor "säljmånad" där många bokar både säsongens sista vinterresor och kommande sommarsemester-resor. Här bokas även de långväga resorna inför nästa jul och nyår, som till exempel till populära Thailand. En del säkrar även utlandsresan för kommande novemberlov.

Läge att boka restresa efter trettonhelgen. Billigt att både resa kort och långt under januari.

De stora flygbolagen drar ofta igång med kampanjpriser på långdistansflygningar under våren.

FEBRUARI: Sista minuten-läge i början av månaden, men vecka 7-10 är det sportlov och högsäsong. Hög tid att boka charterresan för sommarsemester. Och för dig som tänker bila i Europa, så gäller det att reservera plats på färjor och campingplatser.

MARS: I mitten av månaden släpper SJ "midsom-

marbiljetterna" för dig som vill resa prisvärt med tåg till firandet. Många bokar även kommande vintersresor, oavsett om det är snö eller sol.

APRIL: Traditionell påskmånad. Populär månad för vårweekend i europeisk storstad.

Bokningen av långresor för kommande vinter ökar markant efter påskhelgen

MAJ/JUNI: I månadskiftet – strax före skolavslutningarna är det läge för prisvärd solcharter, med sista minuten-priser. SJ drar igång sin sommarkampanj med lågprisbiljetter.

JULI: Högsäsong och höga priser

AUGUSTI/SEPTEMBER: I slutet av augusti och början av september, när skolorna väl dragit igång, sjunker priserna. Många bokar vinterresor (som sker efter nyår) till både Thailand, Kanarieöarna och Egypten.

Läge för spontanresa – sista minuten.

I september drar dessutom de stora flygbolagen igång med höstkampanjer och bra priser på långdistansflygningar.

I slutet av september släpps SJ:s biljetter för julhelgen. Boka snabbt om du tänker resa dan före julaf-ton.

OKTOBER: Har du inte gjort det tidigare så är det hög tid att boka sportlovsresan till Alperna och hemmafjällen. Billigt att spontanresa till Medelhavet, som fortfarande har svenska sommartemperaturer.

NOVEMBER/DECEMBER: Novemberlov = höga priser. I slutet av november och under de 2-3 första veckorna i dec kan du finna riktigt bra priser på långresor, och även weekend-varianter i Europa. Nu börjar planeringen hemma vid köksbordet för nästa sommars äventyr.

CENNETH SPARBY

Objektnr.: ES9740.701.1

**10-43%
Rabatt!**

HYR SEMESTERHUS OCH LÄGENHETER!

Interhome har över 33 000 semesterhus och lägenheter runt om i Europa – i alla prisklasser!

Som MHF-medlem har du alltid minimum 10% rabatt på hela Interhomes utbud. Rabatten går att kombinera med andra erbjudanden online.

Logga in på MHFs hemsida för mer info samt rabattkod.

Kontakta oss gärna på:

08 – 21 65 50 | info@interhome.se

www.interhome.se

Interhome
Semesterhus och lägenheter

THULE[®]
SWEDEN

› **Bring your gear**

New

Thule Motion XT

Thule Motion XT är det perfekta resällskapet när du vill ha med dig allt utan att behöva kompromissa. Med gott om plats för massor av bagage, utrustning och annat skrymmande är den redo för alla äventyr, året runt. Thule Motion XT finns i flera storlekar och två färger.

Bring your life
thule.com

Triss i begagnade elbilar

Är en begagnad elbil ett vågat köp? Både ja och nej. Med rätt förutsättningar kan den vara ett vettigt alternativ som antingen enda- eller andrabil. Motorföraren ger förslag på tre intressanta elbilar: BMW i3, Nissan Leaf och Volkswagen e-Up.

ATT KÖRA ELBIL är både enkelt och roligt, åtminstone så länge räckviddsångesten håller sig borta. Infrastrukturen för elbilsaddning är under uppbyggnad i Sverige och för att maximera ett innehav av en elbil krävs det i regel möjlighet till laddning hemma.

Att köpa en ny elbil kräver en god ekonomi då inköpspriset är högt. För privatpersoner blir de därför mer intressanta som begagnade, när det första värdefallet är avklarat. Då ser den ekonomis-

Elmotor a la Volkswagen e-Up.

ka ekvationen annorlunda ut och kanske kan den låga "bränslekostnaden" bättre väga upp priset. För många täcker en elbil med en räckvidd på kanske 12–15 mil behoven som antingen enda- eller andrabil.

I EN VÄRLD där utvecklingen går i en rasande takt ska man nog ändå tänka sig för – som alltid när en bil ska inhandlas. Det kan tyckas att man hamnar rejält på efterkälken när nya modeller som Opel Ampera-e och Tesla Model 3 väntar runt hörnet.

Uppgradering av befintliga modeller kan också komma att bli vanligare framöver, i takt med att batterikapaciteten och därmed räckvidden förbättras. Framtiden ser ut att vara elektrisk, men eventuellt kan det nuvarande utbudet passa just dina vanor.

GUSTAV LILJEBERG

LITE MER OM

NÅGRA PUNKTER ATT TÄNKA PÅ

Garantier. Trots att nybilsgarantin har gått ut kan det finnas kvar garanti på batteriet. Vilka krav ställer tillverkaren för att garantin ska gälla?

Service. Trots avsaknaden av förbränningsmotor kräver en elbil service – och den är långt från gratis. Det är kunden som får betala den specialutbildning och -utrustning som verkstaden behöver för att kunna hantera elbilar.

Batteriet. Det är svårt att undersöka batteriets kondition. Nissan Leaf är ett undantag tack vare en mätare som visar kapaciteten med tolv streck.

Hyrt batteri? Till Renault Zoe hyrs alltid batte-

riet, ett upplägg som även erbjuds till Nissan Leaf. En viss kapacitet garanteras, men kunden måste också betala en månadsavgift som beror på körsträckan.

Uppgradering. Märken som Renault och BMW erbjuder uppgradering av sitt batteri. Räkna noga på om ett dyrt byte är värt kostnaden.

Kablar. Vilka laddkablar ingår eller behöver du komplettera med? Till exempel kostar en 5-meters AC-snabbladdningskabel till BMW 2 410 kronor.

Laddstation hemma. Om du vill förkorta laddtiden och dessutom göra laddningen säkrare, rekommenderas en laddbox att montera antingen inne eller ute. Vattenfall erbjuder sina kunder en enkel laddbox för 8 800 kronor, exklusive installation.

Rymlig storsäljare

NISSAN LEAF introducerades i Sverige i slutet på 2011, men tipset är att titta på den avsevärt förbättrade versionen som kom hit 2013. Räckvidd, laddtid, värme, komfort och köregenskaper fick alla ett rejält lyft. Den deklarerade räckvidden på nästan 20 mil innebär kanske 13 i praktiken, beroende på kör-sätt och säsong. Från modellåret 2016 erbjuds Leaf dels med ett 24 kWh-batteri, dels ett nytt 30 kWh-batteri som ger en klart bättre räckvidd. Tre utrustnings-

nivåer finns det också att välja mellan.

Nissan Leaf är rymlig och bekväm, om än ingen packåsa, vilket som givetvis bidragit till de stora försäljningsframgångarna. Även i Sverige har bilen sålts med relativ framgång och att populariteten håller i sig som begagnad framkommer av det begränsade utbudet.

Priserna – för en bil av årsmodell 2013 och nyare med betalda batterier – börjar på strax under 200 000 kronor.

Elbil från början

ATT BMW i3 är konstruerad som elbil märks vid en snabb blick. Jämfört med märkets övriga program är det här något helt annorlunda, både i form och funktion.

Konstruktörerna har använt sig av lättviktsmaterial som kolfiber och aluminium. Batterierna är monterade under golvet och den starka elmotorn på 170 hästkrafter sitter längst bak. Den senare kan även kombineras med en räckviddsförlängare (kallad REX) i form av en 2-cylindrig bensinmotor

som driver en generator. På el är räckvidden med 60 Ah-batteriet omkring 10–13 mil beroende på körstil och årstid, medan det nya 94 Ah-batteriet är ungefär 50 procent bättre.

Bilens smarta paketering ger vettiga kupéutrymmen trots en längd på 399,9 centimeter. B-stolpe saknas – bakdörrarna är hängda i bakkant – vilket underlättar i- och urstigning.

Begagnade BMW i3 går att hitta från cirka 260 000 kronor, då av första årsmodellen 2014. REX-utförandet är något dyrare.

NISSAN LEAF

Lyckad konvertering

VOLKSWAGEN E-UP är en traditionell bil som konverterats till eldrift. Elmotorn är monterad där förbränningsmotorn normalt sett sitter och batteriet har ersatt bensintanken.

Som elbil har e-Up ärvt många av den vanliga modellens starka sidor. Den är rymlig sett till sin storlek, bjuder på god komfort och har dessutom en vettig utrustningsnivå. Batteriet på 18,7 kWh ger en teoretisk räckvidd på 16 mil, vilket i praktiken kanske betyder 12 mil sommartid och 8 på vintern.

Köregenskaperna är pigga och den passar särskilt bra i

stadstrafik. Motorn på 82 hästar och 210 Newtonmeter ger sportbilsprestanda i lägre hastigheter.

De första exemplaren som såldes i Sverige börjar närma sig treårsåldern och det borde betyda ett större utbud av begagnade bilar – idag är det i stort sett obefintligt. Volkswagen e-Up kostade 269 500 kronor som ny, exklusive supermiljöbilspremien om 40 000 kronor, och det ska bli intressant vad begagnatpriserna landar på. I Tyskland, där det finns ett antal till salu, kostar en begagnad e-Up från cirka 160 000 kronor.

Svenska marknadens bredaste sortiment av laddstationer?

Vi har helhetslösningarna – från elskåp till färdig laddplats – stora lösningar likväl som små.

Läs mer på www.garo.se/ladda-elbilen.

GARO®

HENSONS TVÄTT & SJÖVERKSTAD

TVÄTT • IMPREGNERING • REPARATION

Vi översänder färdig säck med betalad frakt, för inlämning på posten.

Var tvättar du ditt förtält?
HENSONS TVÄTT

Koppargatan 9, Lomma
Tel 040-412636

www.hensons.se
info@hensons.se

LENNANDA

Lämna din bil i noggranna händer

Hos verkstäder som använder MRF:s symbol har vi rätt utrustning för att gå igenom din bil in i minsta detalj. Det är en av många orsaker till att vi kan säkra kvaliteten och ge dig garanti på service och våra reparationer.

MRF-verkstäderna, www.mrf.se/verkstad

I trygga händer

TÄNK VILT

FÖRRA ÅRET ANMÄLDES 46 500 VILTOLYCKOR
DET INNEBÄR EN VILTOLYCKA VAR 12:E MINUT

Som medlem hos oss får du ekonomisk hjälp när viltolyckan är framme. Skulle du råka kollidera med något av det anmälningspliktiga viltet* eller ren får du upp till **7 500 kr** att använda till:

- ✓ Sjelvrisk
- ✓ Reparationskostnad
- ✓ Hyrbilskostnader

Samt **500 kr** i extra kostnadsersättning.

Medlemskapet är personligt, kostar endast **120 kr / kalenderår** och gäller:

- ✓ Dig som ägare/förare av ett privatägt motorfordon (+ tillkopplat släp)
- ✓ Alla motorfordon du äger, oavsett antal.
- ✓ Om du lånar någon annans privatägda motorfordon.
- ✓ Oavsett om fordonet är hel-, halv- eller bara trafikförsäkrat.

*Anmälningspliktigt vilt regleras i § 40 i Jaktförordningen och innefattar björn, varg, järv, lo, älg, hjort, rådjur, utter, vildsvin, mufflonfår och örn.

TÄNK VILT
ÄLGSKADEFONDSFÖRENINGEN
Sveriges ledande oberoende aktör inom vilt och trafiksäkerhet

WWW.ALGEN.SE
TEL: 0474 - 102 12

Älgskadefondsföreningen är en ideell, rikstäckande förening med ca 80 000 medlemmar. Vi har varit verksamma sedan 1973 och är Sveriges ledande, oberoende aktör inom vilt- och trafiksäkerhet. Föreningens huvudsyften är att sprida information och kunskap om vilt i trafiken och att ge ekonomisk hjälp till medlem som kolliderat med anmälningspliktigt vilt.

”Privatleasingen kommer att fortsätta sin positiva ökning ytterligare, den känslan är tydlig i branschen.”

Leasingtrenden allt starkare

Privatleasingen fortsätter växa starkt i Sverige. Enligt siffror från Motorbranschens Riksförbund, MRF, var ökningen 89 procent under årets nio första månader. Det innebär en marknadsandel om 27 procent bland privatkunderna och 12 procent av totalmarknaden.

MRF SPÅR ATT FLER än 45 000 bilar kommer att privatleasas under 2016, en avsevärd ökning jämfört med fjolårets notering om närmare 27 000 bilar. I sammanhanget kan

Johan Holmqvist,
MRF

nämnas att 2015 års antal hade passerats med marginal redan efter det tredje kvartalet.

– Privatleasingen kommer att fortsätta sin positiva ökning ytterligare, den känslan är tydlig i branschen, inte minst med tanke på det positiva mottagandet från kunderna tillsammans med den fortsatt starka ökningstakten, säger Johan Holmqvist, bilhandelsansvarig på MRF.

Ökningen märks både i storstadsregionerna och ute på landet. I Kalmar län har privatleasingen ökat med 178 procent, i Norrbot-

ten med 154 procent och på Gotland med 147 procent. I absoluta tal dominerar dock Stockholm och Västra Götaland med 8 300 respektive 8 200 bilar under årets nio första månader – varannan privatleasad bil registreras i något av de här två länen.

VOLKSWAGEN GOLF är mest populär att privatleasa, tätt följd av Volkswagen Polo. Marknadsandelen för dessa är 9,6 respektive 9,2 procent. Tredje populärast är Volvo V40 med en marknadsandel på 7,8 procent.

GUSTAV LILJEBERG

LITE MER OM

PRIVATLEASINGENS UTVECKLING (INKL. ENSKILDA FIRMOR)

År	Antal	Andel privat	Andel totalt
2009	3 140	3,3 %	1,5 %
2010	6 882	5,1 %	2,4 %
2011	7 860	5,6 %	2,6 %
2012	6 837	5,8 %	2,5 %
2013	9 844	8,7 %	3,7 %
2014	16 074	11,9 %	5,3 %
2015	26 946	17,4 %	7,8 %
2016 (jan–sept)	33 051	26,8 %	12,2 %

Källa: MRF/Vroom

BÄSTE SVENSK. Volvo V40, tredje mest populäraste valet bland privatleasare.

ATTRAKTIVA. Volkswagen Polo och Volvo V40 – två populära objekt bland svenskar som väljer att privatleasa sin nya bil.

Stora brister i avtalen

Konsumentverket har granskat sex olika privatleasingavtal. Ur ett konsumentperspektiv finns det flera brister och otydligheter. När konsumenten faller mellan lagarna är det leasingavtalet som gäller.

PRIVATLEASINGENS FRAMFART har inte gått Konsumentverket förbi. Myndigheten initierade en undersökning redan förra året och nu under hösten presenterades resultaten i en rapport. Avtal om privatleasing från sex olika generalagenter har synats i ett första steg.

Den kanske största anledningen till att den här undersökningen är viktig, är att privatleasing inte omfattas av konsumenttjänstlagen, konsumentköplagen eller konsumentkreditlagen – tre lagar som ger konsumenten en stark ställning. Förhållandet mellan konsumenten och leasinggivaren regleras i stället av leasingavtalet som kan vara svårt att tyda.

– **VI SER ATT AVTALEN ÄR** otydliga och svåra att förstå. Konsumenten riskerar även att drabbas av stora, oförutsedda utgifter. Nu hoppas vi att branschen ser över riktlinjer och rekommendationer för privatleasing, säger Martin Ekelöf, jurist på Konsument-

verket, i en kommentar om rapporten.

Avtalens utformning, som står i kontrast till bilföretagens lockrop om enkelt och bekymmersfritt bilinnehav, får Konsumentverket att efterlysa en förbättring. Som nys nämnts gäller ju varken konsumentköplagen eller konsumenttjänstlagen,

– Därför är det extra viktigt att branschen agerar för att få fram tydligare avtal som konsumenterna förstår.

I SAMBAND MED ATT Konsumentverkets släppte sin rapport, kom MRF:s förbundsjurist David Norrbohm med en kommentar:

– Innan Konsumentverket inledde vi själva en dialog med finansbolagen och Finansbolagens förening eftersom MRF såg en del otydligheter i leasingavtalen. MRF håller även på att utarbeta en branschgemensam folder för att uppnå en enhetlig definition av normalt slitage. Vi kommer att påskynda dialogen med finansbolagen, det är viktigt med tydlighet, att konsumenten vet vad avtalsvillkoren innebär samt konsekvenser om man bryter dem.

Konsumentverket har ännu inte tittat på skäligheten i privatleasingavtalens villkor. Det blir nästa steg då de funnit att flera villkor är just oskäliga eller vilseledande.

GUSTAV LILJEBERG

”Vi ser att avtalen är otydliga och svåra att förstå. Konsumenten riskerar även att drabbas av stora, oförutsedda utgifter.”

LITE MER OM

KONSUMENTVERKETS SLUTSATSER

- **Samtliga granskade avtal** ger leasingföretaget rätt att höja avgifterna, till exempel om räntan går upp. Men bara ett företag sänker avgifterna om de får lägre kreditkostnader. Det finns företag som erbjuder fast avgift, men läs villkoren noga.
- **Om det blir fel på bilen** och den inte kan användas under en tid måste du ändå betala full månadsavgift.
- **Om det blir fel på bilen** kan det vara oklart om du ska rikta sina anspråk mot leasingföretaget eller billeverantören.
- **Om du ångrar dig** och vill avbeställa leasingen innan du får bilen kan det kosta en rejäl summa. Dessutom måste leasingbolaget gå med på en avbeställning för att det ens ska vara möjligt. Du tvingas betala för leasingbolagets kostnader till leverantören och en avbeställningsavgift på 2 procent av nybilspriset eller lägst 3 000 kronor. Det är dyrare än om du måste avbryta ett vanligt bilköp.
- **Om du inte betalar månadskostnaden i tid** kan vissa leasingföretag ta tillbaka bilen och bryta avtalet redan efter två veckor. Det kan innebära att du tvingas betala stora summor, utöver att de tar tillbaka bilen.
- **Du har generellt inte rätt säga upp avtalet** i förtid. Du är alltså fast i avtalet hela den överenskomna löptiden, vilken ofta är på tre år. Om leasingbolaget går med på en uppsägning riskerar det att bli mycket dyrt. Ofta handlar det om 35 procent av återstående leasingavgifter.
- **Du kan inte ändra antal mil** under avtalstiden. Om du får ändrade körvanor, till exempel måste pendla längre till och från arbetet, kan du tvingas betala dyrt för att du kört ”övermil” alternativt att du står med en bil som du betalar avgift för, men inte kan köra eftersom du redan använt upp milen.
- **När bilen lämnas tillbaka** efter leasingperiodens slut ska den vara i normalt skick, men vad som bedöms som normalt skick eller onormalt slitage kan vara oklart. Som konsument är du utlämnad till leasingbolagets bedömning.

Källa: Konsumentverket

Volvo tar privatleasingen till ny nivå

Från och med 1 november marknadsförs Care by Volvo – en omfattande tjänst som omfattar mer än själva privatleasingbilen.

I PAKETET INKLUDERAR de även försäkring, service- och reparationsavtal, garanti under hela leasingperioden, vägassistans, däck och däckhotell, in- och utvändigt tvätt samt hyrbil vid service. Dessutom har Volvo valt att

inkludera ett medlemskap i bilpoolen Sunfleet med ett antal fria resor och hyresdygn med Hertz.

– Med Care by Volvo ger vi våra kunder möjligheten att kunna nyttja andra bilar för tillfällen då det finns behov av en bil till eller en annan bil. Det sker via hyrbil från Hertz och medlemskap i vår bilpool, Sunfleet. Något som är helt nytt och unikt på den svenska marknaden, säger Kristian Elve-

fors, vd på Volvo Car Sverige.

Till exempel kostar en V40 CC T3 Kinetic Business 3 800 kronor i månaden vid ett avtal om tre år och 4 500 mil. Fullstora V90 D4 Momentum Business Advanced går vid samma förutsättningar på 6 300 kronor i månaden.

Inledningsvis säljs Care by Volvo endast i Volvo Showroom i Stockholm.

GUSTAV LILJEBERG

Den uppfriskande, isotoniska törstsläckaren.

Erdinger Alkoholfrei hjälper kroppen att återhämta sig snabbare efter extrem utmattning. Det alkoholfria vete-ölet har isotoniska egenskaper och innehåller vitamin B12 som, tillsammans med en hälsosam livsstil och varierad kost, hjälper ditt immunförsvar och främjar den energigivande metabolismen. Dessutom är den en riktig törstsläckare!

ERDINGER
ALKOHOLFREI

Stora tydliga vred för värmen i handtag och för tummen. 12V-uttag hittar man också, annars är instrumenteringen ganska basic.

Tunneln är gjord i något så ovanligt som stål och anledningen är att det ska vara så stabilt och hållbart som möjligt.

Vikingen har en ordentlig matta runt den ledade boggin, eller vad sägs om 50 cm bred, 392 cm lång och 38 mm kammar!

Viking uppgraderas rejält och får

Efter närapå 30 år sprattlar den gamla Vikingen till ordentligt! Yamaha Viking V har utvecklats med rysk hjälp och därtill har den ålderstigna 540-motorn fått både nytt liv och lägre utsläpp, så pass att den åter klarar avgaskraven på andra sidan Atlanten. Tidningen Snowrider har provkört för Motorförarens räkning.

FÖR FYRA ÅR SEDAN kom den senaste uppdateringen på Vikingen när Viking IV presenterades med bland annat ny boggi. När Viking V nu gör entré är det mer än bara komfort som man har jobbat på. Denna Viking-femman har bland annat utvecklats i samarbete med ryssarna där modellen länge varit en stor favorit. Fokus för denna maskin har legat på saker som bränslekapacitet och räckvidd, aerodynamik och skydd, minskade snöansamlingarna, kallstarter, ergonomi, styling och utsläppen. Låt oss se om man med ryssarnas hjälp har lyckats med att skapa något nytt av något gammalt!

För att kunna behålla det här med för-gasare ett tag till och ändå uppnå tillfred-

56

Så många procent har räckvidden ökat på nya Yamaha Viking V.

ställande utsläpp har man fått lov att arbeta på flera områden. Till att börja med sitter det en förvärmad Mikuni TM 33 Flat slide som förser motorn med bränsleblandningen. Förgasaren värms elektroniskt via två värmeelement i förgasarens hölje, vilket medför att man också måste ha en högre strömkapacitet på Viking V.

DEN HAR EN STOR multi-coil-stator som ger ifrån sig över dubbla effekten jämfört med tidigare. För att klara uppvärmningen av förgasarna på två gånger 30 watt samt saker som tillbehör och lysen är effekten nu 400 watt. Den förvärmade förgasaren ger direkta fördelar vid kallstart och dessutom en jämnare tomgång. Men bara detta räcker inte för att klara de hårt ställda kraven på utsläpp.

Motorn har dessutom fått ett nytt luftintag och luftburk, ny DC-CDI med mapad tändning. Förutom att man har klarat utsläppsmålen har detta gett nytt liv åt motorn. Den är nu 25 procent mer bränsleeffektiv, har större tillförlitlighet, förbättrad prestanda på mellanregistret och har bättre gassvar. För att kontrollera oljeförbrukning-

en använder man sig av Autolube-oljeinsprutning som ger en mer precis blandning. För att utnyttja det starkare mellanregistret har man anpassat variatorerna för detta och fått till ett väldigt mjukt tillslag utan att offra övrig prestanda. Motorn är som brukligt fortfarande fläktkyld, vilket ger fördelar under snåla snöförhållanden.

Per automatik ger denna motorn en större aktionsradie, lägg därtill en 25 procent större bränsletank, från 31 till 44 liter, och du kommer hela 56 procent längre än tidigare!

MAN HAR DOCK INTE bara nöjt sig med att få skotern godkänd av amerikanska EPA utan även uppdaterat mycket annat. Även om det inte råder några som helst tvivel om vad det är för skoter man har framför sig så handlar det faktiskt om en ny huv samt tunnel. Huvu är designad för att likna en Viking och samtidigt ge bättre skydd åt förare och passagerare tillsammans med den nya rutan, och den ska också se till att det inte kommer in så mycket snö under huvuven. Framlyset känns väldigt mycket Yamaha

FOTO: STEFAN SUND

Den nya dynan är 6 centimeter högre och ger god komfort till både förare och passagerare. Naturligtvis finns det fortfarande gott om förvaringsutrymme under dynan.

För att klara EPA-kraven och därmed kunna säljas i USA och Kanada har motorn genomgått en smärre förvandling.

nytt liv

men är nytt även det och dessutom försett med dubbla H4-lampor. Designen av kåporna ger även mer komfort genom att leda varmluft till föraren.

DEN NYA UTFORMNINGEN på dynan ger fin komfort och då den är 6 centimeter högre blir det lättare att växla mellan sittande och stående position. Även fotbrädorna är uppdaterade på den nya tunneln, nu med betydligt mer håligheter för att enklare få bort snön och en greppvänlig kant för skorna. Den nya Cobra WT-mattan på nästan fyra meter och 50 centimeter i bredd med 38 millimeter kammar, är verkligen gjord för att man ska kunna dra tungt och ha god flytförmåga i snön. Vikingen är, som en arbetsmaskin ska vara, treväxlad med en hög- och lågväxel framåt samt en backväxel. Även skidorna är nya och ger även de god flytförmåga i snön.

Trots alla uppdateringar och nyheter har man lyckats hålla ett bra pris på skapelsen, eller vad sägs om 88 525 kronor för en livslång och trogen vänskap?

STEFAN SUND

KORTFAKTA

YAMAHA VIKING 540 V

Pris: 88 525 kr.

Motor: 2-cyl, fläktkyld, 535 cc, 2-takt.

Effekt: Cirka 60 hk.

Bränslesystem:

Mikuni TM33 Flat Slide.

Chassi:

Viking.

Broms:

Mekanisk skivbroms.

Framfjädring: Teleskopstag, hydraulisk.

Fjädringsväg 150 mm.

Skidor: 228 mm

Wide Ski.

Spårvidd: 96 cm.

Boggi: ProComfort

flip up, Gas Cell.

Fjädringsväg 278 mm.

Matta (BxL): Cobra

WT, 500 x 3 923 mm.

Kamhöjd: 38 mm.

Bränsletank: 44 liter.

Dyna: 2 up, Viking.

Elstart: Ja.

Backväxel: Ja.

Teleskopfjädringen med 15 cm i fjädringsväg hänger kvar. Tack vare en kraftig skyddsbåge är den nya huven väl skyddad.

AutoSock
... tar dig hem!

2mm
GERBUFT
TUVA
GERBUFT

Snabbt, enkelt och effektivt slirskydd!
Med AutoSock i bilen minimerar du risken att bli stående vid akuta situationer och plötslig halka.
Finns till personbilar, husbilar, SUV, lätta och tunga lastbilar.

För info om närmaste återförsäljare, gå in på www.autosock.nu eller ring oss på 031-86 35 35

MEST EFFEKT PER KILO

Vikt förhållande till kraft är den gemensamma nämnaren. Flytet på snön är resultatet.
MARCUS HELLNER
800 SKS 155

Polaris säljs i Sverige genom ett rikstäckande återförsäljarnät med service och kompetens för din trygghet.

TERRAIN DOMINATION | POLARIS

NY UPPSYN. Ford Kuga står med ny front och god framkomlighet och komfort även när underlaget är uselt.

FOTO: FORD

Lyft Kuga klarar tuffa vägar

Suget är stort för suvar och för att möta konkurrensen från nyare modeller gör Ford nu en ansiktslyftning av Kuga. Den nya fronten gör en stor förändring i utseendet, men under skalet finns även fortsättningsvis ett chassi som ger fina vägegenskaper.

KUGA ÄR EN VIKTIG MODELL för Ford i Europa. Suv-trenden tycks inte visa någon avmattning och då gäller det att hänga med i utvecklingen. För att kunna matcha konkurrenterna är det därför dags för en uppgradering av den nuvarande generationen Kuga som sålts sedan 2013.

I det här fallet är det verkligen fråga om en ansiktslyftning. Den nya fronten ger Kuga ett nytt utseende, helt i linje med den större suven Edge. Jämfört med utgående modellen är den betydligt mer aggressiv i framtoningen.

Två nya utrustningsnivåer tillkommer

också: ST-Line och Vignale. Den förstnämnda ger en sportigare touch i form av fler lackerade karosdelar, större fälgar samt mer skålade stolar. Även chassit är bearbetat för en sportigare känsla, vilket i fallet Kuga egentligen inte behövs. Vignale är å sin sida den lyxigaste varianten med omfattande utrustning men också ett antal speciella kringtjänster som ska underlätta bilägandet.

Invändigt är den största nyheten att infotainmentsystemet Sync lanseras i sin tredje generation. Uppkoppling är något som prioriteras av allt fler kunder och därför har Ford lagt i en högre växel för att modernisera sitt system. Sync 3 har en 8-tums pekskärm – den fungerar ungefär som en modern mobiltelefon – och har nu såväl Apple Carplay som Android Auto (ej på svenska ännu).

För svenskt vidkommande är det mest intressant att röststyrning av funktionerna i Sync 3 går att göra på svenska. En annan

förbättring märks också på autobromsen som nu fungerar i hastigheter upp till 50 km/h.

FÖR ATT VARA EN kompakt-suv bjuder Kuga på trevliga köregenskaper. Chassit upplevs som välbalanserat på vanlig väg och styrningen är exakt. Det är egentligen bara sitt-höjden som avslöjar att det är en suv. Diesel står för lejonparten av försäljningen och även om den nya 1,5-litersmaskinen på 120 hk räcker till för det mesta, har 2-litersvarianten på 180 hk ett klart bredare register.

Motorföraren gavs inte tillfälle till någon terrängkörning, vilket bilen heller inte är byggd för, men väl dåliga bergsvägar i Bulgarien. Med bravur hanterar fjädringen ojämnheter och det är föredömligt tyst i hjulupphängningarna. Bilen upplevs klara ganska tuffa tag, med marginal tuffare än vad den genomsnittlige Kuga-ägaren utsätter sig för.

GUSTAV LILJEBERG

Nu med 8 tums pekskärm.

KORTFAKTA

FORD KUGA 2,0 TDCI

AWD ST-LINE

Pris: 316 500 kr. (Från 216 000 kr.)

Motor: Diesel, 4 cyl, turbo, 1 997 cm³.

Effekt: 132 kW/180 hk vid 3 500 varv/min.

Prestanda: Toppfart 202 km/h, 0–100 km/h: 9,2 sek.

Max vridmoment: 400 Nm vid 2 000–2 500 varv/min.

Längd/bredd/höjd/axelavstånd: 454,1/185,6/169,4/269 cm.

Tjänstevikt/max last/släp: 1 702–1 552/548/2 100 kg.

Garantier: Nybil 5 år/15 000 mil. Vagnskada 3 år. Lack 2 år. Rostskydd 12 år. Väggassistans förlängs vid märkesservice.

Förbrukning blandad köring:

5,2 l/100 km.

CO₂-utsläpp: 135 g CO₂/km.

- Autobroms
- Alkolås

+ Chassi
Vägegenskaper

■ Något dated interiör

Växla upp till vårt bästa skydd

I vår bästa bilförsäkring ingår både assistans och hyrbil om något skulle hända dig på vägen. Har du hemmet försäkrat hos oss får du dessutom samlingsrabatt.

Läs mer om Bilförsäkring Stor på folksam.se eller ring 0771-950 950 så hjälper vi dig.

Se ditt
erbjudande på
folksam.se/bil

Folksam
För allt du bryr dig om

SKATTEBEFRIAD. Ioniq utgör ytterligare ett led i Hyundais satsning på miljöbilar. Försiktighet krävs dock för att kunna köra hybriderna riktigt snålt.

Elektrifiering i tre steg

När Hyundai satsar på hybrider och elbilar lanserar man samma modell med tre olika grader av elektrifiering. Först ut av nya Ioniq är den vanliga hybriderna, som snart får sällskap av en elbil och nästa år av en laddhybrid.

HYUNDAI IONIQ ÄR EN BIL som sticker ut från mängden. Den aerodynamiska profilen ger ett intryck av effektivitet, men gör också en markering om ett medvetet bilval. Under det slanka skalet återfinns en plattform som Hyundai särskilt tagit fram för elbilar och hybrider. Rent tekniskt är Ioniq mycket nära släkt med Kia Niro, en bil som med sin crossoverstil fått en helt annan inriktning.

Redan från start aviserades tre olika versioner av Ioniq. Först att anlända Sverige är den traditionella hybriderna. Här kombineras en 1,6-liters bensinmotor med en elmotor, ett batteri på 1,56 kWh och en dubbelkopplingslåda. Den maximala effekten anges

till 141 hästkrafter och högsta vridmomentet till 265 Newtonmeter.

Med lättullade 15-tumshjul är den deklarerade förbrukningen låga 3,4 l/100 km och med 17-tummarna som ingår i de två högre utrustningsnivåerna ökar den officiella bränsletörsten till 3,9 l/100 km. Oavsett hjul är Ioniq miljöbilsklassad, något som innebär skattebefrielse i fem år. Den verkliga förbrukningen beror i mycket stor utsträckning på förarens körstil – i regel krävs det en försiktig högerfot för att få en hybrid att gå snålt.

I KUPÉN ÄR DET gott om utrymme fram. Det är lätt att komma tillrätta bakom ratten, inte minst tack vare generösa justeringsmöjligheter av både säte och ratt. Sikten är god framåt och åt sidorna, men bakrutan är i minsta laget och därtill delad horisontellt. Tack och lov kompenseras generösa sidospelar och standardmonterad backkamera.

Baksätet fungerar bra för personer upp till

medellängd – däröver inkräktar den aerodynamiska taklinjen alltför mycket på höjden.

Bagageutrymmet mäter 443 liter. En hög lasttröskel drar ned betyget något, därtill kan det vara svårt att nå längst in i det ganska långa lastutrymmet.

DRIVLINAN I IONIQ ger ett positivt intryck där elmotorn och bensinmotorn arbetar smidigt tillsammans eller var för sig. Fartresurserna är fullt tillräckliga och med växelväljaren i Sport-läget blir bilen klart mer alert.

Tyvär får komforten inte samma positiva omdöme. Den provkörda bilen rullade på 17-tumshjul och dessa genererar en hel del ljud på dålig asfalt. Låg däckprofil bidrar heller inte till en komfortablare fjädring. Det redan fasta chassit upplevs nog som mer harmoniskt på grundversionens 15-tummare. Därför blir tipset att välja funktion före form.

GUSTAV LILJEBERG

Generös arbetsplats.

KORTFAKTA

HYUNDAI IONIQ HYBRID

Pris: 249 900 kr.

Motor: Bensin, 4 cyl, 1 580 cm³, elektrisk synkronmotor, permanentmagnet.

Effekt: 104 kW/141 hk (system).

Pre-

standa:

Toppfart

185 km/h,

0–100 km/h: 10,8

sek.

Max vridmoment:

265 Nm (system).

Längd/bredd/

höjd/axelavstånd:

447/182/145/270 cm.

Tjänstevikt/max

last/släp:

1 445–1 552/318–

425/0 kg.

Garantier: Nybil 5 år.

Batteri 8 år/20 000

mil. Vagnskada 3 år.

Lack 5 år. Rostskydd

12 år. Vägassistans

5 år.

Förbrukning blandad

körning:

3,4 l/100 km.

CO₂-utsläpp: 79 g

CO₂/km.

- Autobroms
- Alkotås

Utrustning
Garantier

Komfort med
17-tumshjul

JULKLAPPSTIPS!

Du hittar många fler titlar på vår hemsida!

0512-299 50

Carola:
Drömmen om julen 2016
CD 279602 149 kr

Kikki Danielsson:
Christmas card... 2016
CD 280910 149 kr

Familjen Sigfridsson:
En mysig jul med... 2016
CD 445944 149 kr

Från Broadway Till Duvemåla/Highlights 2016
CD 270893 149 kr

M Ubeda/C Sjögren/M Johansson: I juletid 2016
CD 357397 149 kr

Christer Sjögren:
Får jag lov att berätta?
Bok 737770.....196 kr

Håkan Hellström:
Sjung ditt liv
Bok 667343.....299 kr

Astrid Lindgren Kappsäcken Ltd
Alla 23 biofilmerna i en mycket limiterad box!
Köp ditt ex innan de tar slut!
23DVD 321380.....1.395 kr

Beck/Box 8 (31-34)
4DVD 361441.....199 kr
4BD 361442.....199 kr

Retro Line Skivspelare Med Kasset/Dubbel-CD RL80

Härlig rostostereo som andas 80-tal lång väg. Bra ljud och tidstypiska funktioner som dubbelkassettdäck och digitalradio. Dessutom kryddad med massor av moderna funktioner så du kan förflytta din musik från vinylskivor och kasset till USB och på så sätt enkelt digitalisera den. Här dessutom utrustad med dubbel-CD! Man kan alltså kopiera till CD enligt följande: CD till CD, Kasset till CD, FM till CD, USB till CD, SD till CD, AUX till CD, Turntable till CD. Det går naturligtvis även att kopiera till kasset från CD, mellan kassetter, till USB osv. Inpelning kan ske på CD-R/RW. Skivspelaren spelar 33/45/78 varv. Dubbelkassettdäck. USB/SD-inspelning från CD/Grammofon/FM-Radio/AUX IN/Kasset. Radio med auto-scanning och förinställda stationer. MP3-uppspelning från CD/USB/SD. (PMPO 32 W Externa högtalare. Hörlursuttag. Fjärrkontroll. Bluetooth (Version 2.1). Svensk bruksanvisning. Mått basenhet: 31,5x29,6x33cm. Mått högtalare: 15,6x13x20cm/st. Vikt 7.8kg.

Nr 71566.....3.290 kr

Retro Line Skivspelare Med Dubbelkasset/CD RL80S

Samma funktioner och specifikationer som 71566 ovan men utrustad med enkel-CD!

Nr 71557.....2.390 kr

Storsäljare!

Retro Line Vintage Skivspelare/CD/Kasset/Radio/USB/Bluetooth/Eq Succéspelaren, som har alla funktioner du kan behöva! Nu med stift och tonarm från Audio-Technica med kristallklart vinyl!ljud! Avkodning från vinyl, CD och kasset till MP3. Ingång så du kan koppla in din telefon och utgång så man kan koppla till ytterligare förstärkare och högtalare. Skivspelaren spelar 33/45/78 varv. AM/FM-radio. MP3. CD-spelare. Läser CD, CD-R och CD-RW-skivor. Kassetbandspelare. Kraftig förstärkare. Equalizer. Fjärrkontroll. Line-out. Aux-in. Högtalareffekt: 40W (2 inbyggda högtalare). Mått: 51x22x35cm. Vikt: 7,75kg.
Nr 71594.....2.690 kr

Över 300.000 CD, DVD, SPEL, BÖCKER, ELEKTRONIK, RETRO-PRYLAR m m i sortimentet!
BESTÄLL VÅR STORA KATALOG - Vi skickar den GRATIS!

Ginza AB • Fåg lum • 465 81 Nossebro • kundservice@ginza.se

Du kan även ringa och beställa!
0512-299 50

Gotländsk motorgemenskap för

Att köra motocross lockar många barn och ungdomar på måndagskvällar i Othem utanför Slite. Norra Gotlands MHF-Ungdoms verksamhet engagerar hela familjen.

– Det här är nog en helt unik verksamhet i Sverige, säger föräldern och ledaren Therese Lindahl.

NORRA GOTLANDS MHF-Ungdom bildades 1972. Klubben håller sedan 35 år tillbaka till på ett av företaget Cementas gamla områden i Othem utanför Slite.

Föreningen har ett 30-tal olika fordon. Under 2016 har en elcross köpts in till klubben. Barnen och ungdomarna får låna fordon och hjälm. För att få köra motocross måste deltagarna ha heltäckande klädsel.

– Vår tanke är att ge alla barn samma möjlighet till sporten, förklarar Roger Lehrberg, som är förälder, ledare och kassör i styrelsen.

Nybörjaren tränar balans och teknik när den kör minicross.

– Jag tycker att det är kul att se utvecklingen hos barnen. När de har kört några gånger så ser man glädjen när de känner att ”jag klarar faktiskt det här”, berättar Roger Lehrberg.

– Vi har bra föräldrar som hjälper till.

På Norra Gotlands MHF-Ungdoms anläggning finns bland annat en bana där barnen och ungdomarna kör motocross, verkstad, garage samt samlingslokal. Här finns också Gotlands enda godkända enduroslinga. Banan är cirka sju kilometer lång.

SÄSONGEN STRÄCKER SIG från april med sommaruppehåll tills att snön kommer på hösten. Klubben arrangerar även helgläger några gånger under säsongen.

Den här kvällen när Motorföraren är på besök samlar provapå-verksamheten för motocross ett 20-tal barn samt medföljande föräldrar och syskon. Hugo Holmberg, åtta år, är här varje måndag.

– Det är roligt. Jag har kört i två år, berättar han.

Vad är det som är så roligt?

– Att köra och så farten, säger Hugo och ler stort.

Mamma Maria och lillasyster Dixi får också följa med.

– Vi hänger med på träningen och har

Norra Gotlands MHF-Ungdom har en provapå-verksamhet där barn och ungdomar kan köra motocross.

Therese Lindahl är engagerad både som förälder och ledare. ”Det här är nog en helt unik verksamhet i Sverige” anser hon.

med matsäck, berättar mamma Maria Holmberg.

– Familjen bor i Tofta, så vi har två timmar att åka tur och retur.

Att hela familjen blir engagerad i verksamheten är inte ovanligt.

– Min son ville provköra för sju år sedan. Han är intresserad och då måste man intressera sig som vuxen, säger Therese Lindahl som är ledare och vice ordförande i Norra Gotlands MHF-Ungdom.

– Jag skruvar en del på crosscykeln och försöker lära mig. Man måste lära sig att laga dem.

Klubben har en fin gemenskap anser hon. – Alla är jättesnälla och hjälper varandra: barn, föräldrar och ledare, säger Therese Lindahl.

Både stora och små magar behöver påfyllning av energi. I klubbens kiosk och samlingslokal fikas det och barn och vuxna värmer sig med korb, mackor, saft och kaffe.

Som bekant så krånglar ju alla motor-drivna maskiner då och då. Ute i verkstaden

arbetar Ronald Jakobsson och Tommy Engström med att laga det som går sönder och sköter underhållet av lånefordonen.

Ronald Jakobsson lägger många timmar av sin fritid i verkstaden.

– Vi har ett nytt hyllsystem vi håller på och flyttar in sakerna i, berättar han.

– Många barn har haft glädje av lånefordonen, konstaterar Tommy Engström.

ELDSJÄLEN RONALD Jakobsson har varit engagerad i klubben nästan sedan starten.

– Jag gick med i MHF/MHF-Ungdom 1976, berättar han.

Ronalds pappa blev MHF-medlem på 50-talet.

– Så jag är nästan född i rörelsen, reflekterar han.

Motorintresset fanns där tidigt.

– Min första moped, en Husqvarna, fick jag när jag var 12–13 år.

Du är verkligen en av veteranerna i klubben. Var kommer ditt stora engagemang ifrån?

– Jag tycker att det är roligt att jobba med

hela familjen

Norra Gotlands MHF-Ungdom har Gotlands enda godkända endurobana.

– Det är viktigt att alla barn har samma möjlighet till sporten, framhåller ledaren Roger Lehrberg.

Hugo Holmberg tycker att det är jätteroligt att köra motocross. Mamma Maria och lillasyster Dixi hänger med varje vecka. Familjen har två timmars resväg tur och retur till klubben.

barnen och ungdomarna och se hur de utvecklas. Sedan har jag fått många kompisar i klubben genom åren, det är kul, säger Ronald Jakobsson.

UNDER DE FÖRSTA nio åren hade Norra Gotlands MHF-Ungdom sin verksamhet i "Signes smedja". Ronald Jakobsson svänger förbi platsen där allt började. Ute på gården möter vi Signes son Evert Snäckerström. Han tar fram ett tidningsurklipp från Gotlands Allehanda från 70-talet. Rubriken är "Här är det full fart: Aktiv MHF-Ungdom i Signes smedja". I reportaget berättas det att Signe bjuder ungdomarna på kaffe och varma bullar i sitt kök.

– Min mamma sparade mycket från tidningen. Hon klippte varje dag i Gotlands Allehanda. Det är nog därför som den här artikeln finns kvar, berättar Evert Snäckerström.

– Det är lite kul att hon sparade reportaget, inflikar Ronald Jakobsson.

MARI HAGLUND

Eldsjälen Ronald Jakobsson är en riktig veteran i Norra Gotlands MHF-Ungdom. Mest tid lägger han i verkstaden.

Din vindruta är livsviktig. Visste du att den ofta efter ca 7000 mil har blivit så sliten att sikten kraftigt försämrats? Om du bara har ett stenskott så lagar vi det snabbt till låg kostnad. Ha koll på din vindruta, för säkerhets skull. Vill du ha hjälp, råd eller tips ska du vända dig till något av våra drygt 400 auktoriserade bilglasmästare. Vi är Sveriges främsta experter på allt som handlar om bilglas och vi kan alla bilmodeller. Välj alltid den som är bäst på sikt. Välj....

**AUKTORISERADE
BILGLASMÄSTARE**

020-44 44 22 • www.gb.se

	SÅDAN STYLAR ETTA		ÖVERGLÄNSA		ÄR OTÄCKT I TRAFIKEN STARK UTÄNDNING	MODEMAGASIN	ÄR FLUGA SOM FÖRSVUNNIT		TALAR DEN SOM ÄR RAK
						→			DEN SITTE TRYGG BÄKERT I
	BAS-TANT							↓	
	KAMP PÅ VÅR KON-TINENT				ÄR OFTA DOLLAR-GRIN GÅR UPP I LÖNN				
	SVÄNG-RUM MED MUSIK TRALL						KNOG SÄR-PRÄGLAD		
					DEN GÖRS AV BEKÄN-NANDE POLITIKER HUNDGÖRA				
NAV	↓	SMALA SÅDANA FÅR BLI LÖPARE	LINDRAD	HAR DET I KROPPEN VID SPÄN-NING	AVSLUTAR KLAPP-JAKT LÅTA SIG VAL SMAKA	↓	JÄMN-DES MED MÅRKEN ERÖVRAR VINNARE	DEN SAMLADE MÄNGDEN VAPEN	↓
							DEN HAR BOSS PÅ GÖLVET ANVÄNDS OJJA TILL		
I DAGS-LÅGET			SÅDANA BLOMMAR VID FÅSK KAN HA HÄNGE				FLOTT-BAS		MOT-VIND
SÅDANA BILDAS FÖR ORD-NINGENS SKULL	↓				MYGGAN FRÅN NÄSSJÖ VÄRDE-RAR HÖGT		PÅFAL-LANDE OBE-TYDLIG		SNABBT TILLSLAG
FÖGA SPRIDD RIM-SMEDEN			VILL MHF STOPPA TRIVSEL-KÄNSLA					↓	DET GER GENSVAR VATTEN-HÅL
							PERIOD HAN ÄR GAMMAL I GÅRDEN		ORD SOM SKRÄM-MEK
KALLAS SPÄD-BARN IBLAND		FÖRUT OKÄNT KRAMAR SIN MAT			NÄST STÖRST I STATERNA	DE GÅR PÅ VAL-LEN			KVALSTER EFTER-LEVER-SKOR
				VÄRJE SLAGS GRUND-TEXT		DELADE UT KRÖ-KAR PÅ 70-TALET VASKA		↓	FÄLLS NED PÅ FLAK MÄTTA
GÅR ÖVER HUVUDET PÅ FOLK			↓	MUNT-LIGT FÖRST-FÖDERSKA			BLÄCKTE PÅ KS		LÅNGT LIDEN BÖRST-BÄRARE
STRECK I RÄK-NINGEN	↓				RÅKAR RÅKAS KAN DEN SOM FÅR LOFFOR HÄN I BERÖM				KYRKO-RUM
GENANTA HAND-LINGAR		GRANSKNING IN PÅ BAKA SKINNET GER UT-DELNING LIGGA TILL SIG							UPPLOPP DEN STAR-TAR VI PÅ
					HÅLLER IHOP PÅ KONTORET BLOM-GÄSTEN		KAN KAN-SKE BIO-SALONG KALLAS BER VRED		
BYGGER BÄVER			LINJER MED GAMMA LÄGTYCK VASS KANT					↓	VISAR PÅ NEDGÅNG I STOCK-HOLM
MÄRKTES ELPRYL MED		BRA ANLAG HUGG I GADD			DUMPA-DE BROR 1967 KAJKA	SUNDÖ	BIDRA MED EN SEDEL BUSKE		
									HÖG KLASS
KÄN-NINGAR	DEN HAR ARVINGEN RÄTT TILL				KUL SAM-LING FÖR ATT NÅ KUND				

Konstnär: Mats Edvardsson
FOTO: KARL-OSKAR BJURENSTEDT

LÖS KRYSSSET OCH VINN!

▶ De fem först dragna lösningarna belönas med två bingolotter vardera. Skicka lösningen till: Motor-föraren, Hammarby Fabriksväg 25, 120 30 Stockholm före 9/1, 2017. Märk kuvertet "Kryssset 8/16".

- ▶ Namn.....
- ▶ Adress.....
- ▶ Postadress.....

Dina medlemsförmåner!

Som medlem är du med och stöttar vårt arbete för en säkrare trafik. Men vi ser också till att du får förmånliga rabatter och erbjudanden. Nya tillkommer hela tiden. Här är de aktuella.

Nya förmåner som har tillkommit 2016:

Vianor – Däck och verkstadstjänster

10 procent rabatt.

Interhome – Semesterhus & lägenheter

10 procent rabatt. Upp till 43 procent på sista-minuten.

MHF – Medlemstidningar

Åtta gånger om året får du *Motorföraren*. Läs utförliga biltester, resereportage och mycket mer. Vi erbjuder även en gratis radannons per utgivning. Från 2017 ingår MHF Camping Clubs medlemstidning Kultrycket i *Motorföraren*. Du får också en regional medlemstidning med fyra nummer per år.

TANKA – Drivmedel

Vårt avtal med Tanka-kedjan innebär fina rabatter på drivmedel.

SCANDIC – Hotell

10 procent rabatt för rum och 15 procent rabatt för konferens.

TT-LINE – Färjor

TT-Line erbjuder upp till 15 procent rabatt på Travemünde-, Rostock- och Swinoujscielinjen.

HOLIDAY AUTOS – Hyrbilar

10 procent rabatt på hyrbilar i 80 länder och 5 000 platser över hela världen.

MABI – Hyrbilar

10 procent rabatt på hyrbilar i Sverige.

SEB – Lån

Förmånliga medlemslån. Ingen uppläggningsavgift.

Taxi Kurir – Taxi

Upp till 10 procent rabatt på resor med Taxi Kurir.

SV. PORSLINS & GLASVARU AB – Presenter

Upp till 25 procent rabatt på till exempel Orrefors, Rörstrand, Höganäs, Arabia, Iittala, Stelton.

OKQ8 – Villaolja

75 kr rabatt per kubikmeter på villaolja från OKQ8.

Svenska pärlor – Böcker

55 kronor per bok.

MekoPartner – Verkstadstjänster

10 procent rabatt.

AGA – Gasol

25 procent rabatt på gasolfyllningar via AGAs egna försäljningsställen.

RASTA – Restaurang och hotell

10 procent rabatt i restaurang och på hotellen hos Rasta.

MHF – Internationellt körkort

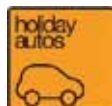
100 kr rabatt på utfärdande av internationellt körkort.

MHF – Logi i Sälenfjällen

MHF Bergslagen lämnar 10 procent rabatt på hyran för sina stugor i Tandådalen i Sälen.

Läs mer här:

mhf.se/bli-medlem/

Scandic **VIANOR**

Motorföraren i backspegeln

Det höstiga omslaget på Motorföraren nr 21/1971 lockade med test av tre prisvärda bilar. Tidningen bjöd också på rapporter från bilsalonger i Storbritannien och Italien samt ett erbjudande om en bra brandsläckare till medlemspris.

TEXT: GUSTAV LILJEBERG

MHF erbjuder bilbrandsläckare till reducerat pris

Tidningen hade nyligen skrivit om brandsläckare och nyttan att ha en sådan i privatbilen. Krav fanns redan på en lång rad yrkesfordon som bussar, tankbilar samt naturligtvis uttryckingsfordon som polisbilar, brandbilar och ambulanser. MHF erbjöd sina medlemmar att köpa

en Tempus-brandsläckare – i det här fallet en tryckladdad pulversläckare – för 85 kronor, att jämföra med riktpriiset 160 kronor.

Att medföra en brandsläckare i bilen var inte bara bra för den

enskilde bilägaren, MHF framhöll också att man kunde hjälpa andra i nöd.

”Börjar bilen brinna när man befinner sig på en enslig väg, eller i tät trafik under rusningstid, är det svårt att få snabb assistans av brandkår eller polis. När den hjälpen äntligen anländer har branden ofta fått en sådan utbredning att skadorna, som hade kunnat begränsas vid ett snabbt ingripande – fått en avsevärd omfattning.”

Under de föregående åren hade det skett en markant ökning av antalet bilbränder. Enligt Trafikförsäkringsföreningen beräknades att över 9 000 inträffat under 1970. Motorföraren menade att 85 kronor var en billig säkerhetshöjare: ”Du har obligatoriskt säkerhetsbälte i bilen och som MHF-are har du naturligtvis också första förband. Borde inte en eldsläckare vara lika självklara?”

Omslag

Härliga färger på Motorförarens omslag förlängde kanske höstkänslan i december 1971. Tidningen hade tagit sig an tre bilar i ett omfattande jämförtest, så stort att det delades upp på tre utgåvor av tidningen. Valet av testobjekt var särskilt intressant då de representerade tre olika skolor i bilkonstruktion: ”Den tyska VW 1302 har motorn

bak och driver bakhjulen, italienska Fiat 128 har motorn fram och driver framhjulen och den engelska Ford Escort har den så kallade konventionella konstruktionen med motorn fram och drivningen på bakhjulen.”

Om tekniken skilde sig en del åt, var prislapparna desto jämnare. Fiaten var billigast med sina 14 650 kronor, därefter följde Forden för 14 930 och mest

betalt krävde VW med ett pris på 15 890. Den förstnämnda hade 12 månaders fabriksgaranti mot de övriga halvår(!), de senare hade dock vagnskadegaranti i tre respektive fem år.

I den grundliga genomgången av bilarna gick det att läsa att VW:n hade en krångligare påfyllning av spolarvätska ”därför att spolaren är tryckluftdriven från reservhjulet” och att Escorten var den ”enda av våra tre provbilar som har cigaretttändare som standard”.

Att det var enkla bilar noterades särskilt på en punkt: ”Klocka saknas på samtliga.”

Var femte såld bil i England är importerad

Det tycktes skönjas ett trendbrott i den brittiska bilförsäljningen. Under det första kvartalet 1971 såldes omkring en kvarts miljon brittiska bilar i landet, ungefär samma siffra som föregående år. Det som stack ut var försäljningen av importerade bilar som under tre månader ökat från 32 000 till 53 000 bilar.

Bilåret i Storbritannien var också dramatiskt på andra sätt. Strejker gjorde att Leylands nya Triumph Dolomite blev försenad och missade

bilsalongen i London som nyligen avklarats i Earls Court. Brittiska Ford hade å sin sida en nioveckorsstrejk bakom sig, en av anledningarna till

att första halvårets produktion hade minskat från 164 000 till 100 000 bilar ...

Annars var förhoppningen god inom bilindustrin, åtminstone på ledningsnivå där personer som Leylands Lord Stokes vädrade morgonluft. Följande år skulle landet gå med i EEC, något som skulle bidra till större framgångar. Leylands export till länderna i unionen hade redan ökat med 24 procent första halvåret 1971.

Två ”riktiga” nyheter på årets Turinsalong

På den 35:e Turinsalongen var det inte enbart italienska drömbilar, utan även ett par intressanta bilnyheter för större kundgrupper. Mest intressant var en framhjuldriven Alfa Romeo, i stil med Fiat 128 och Citroën GS, som skulle tillverkas i en ny anläggning: ”Den italienska lokaliseringpolitiken har nu resulterat i en helt ny bilfabrik där man kommer att producera en helt ny bilmodell som liksom modellen döpts till Alfasud.”

Bilen i fråga hade en 4-cylindrig, vattenkyld boxer på 1,2 liter och 73 SAE-hästar. Motorn satt längst fram, framför framaxeln och växellådan, nå-

got som gav fina kupétrymmen trots kort kaross signerad designern Giorgetto Giugiaro. Under skalet fanns en rad intressanta lösningar med exempelvis ratt ställbar i höjdlid. Det satt skivbromsar runt om, de främre monterade inne vid växellådan.

Hos Fiat presenterades en 128 Coupé – ytterligare ett tillskott i det redan omfattande 128-programmet. På Fiats stora presskonferens deklarerade annars ägarfamiljens Giovanni Agnelli, inför mer än 700 journalister, en spännande framtid för 1970-talets bilindustri:

– Vi står inte bara inför lösningen av problemen med säkerheten och luftföroreningarna. Vi får också bereda oss på att få uppleva hur elektroniken tas i anspråk för att nedbringa riskerna för förarfel bakom ratten till ett minimum, framhöll Giovanni Agnelli.

VINNARE KRYSET NR 7

	B	J	J	P					
	M	E	L	L	A	N	→	T	
	S	Å		F	O	K	U	S	
	R	Ä	T	T	F	R	A	M	T
	T	A	R	A	A	M	M	A	
	T	R	A	D	P	E	K		
	↓	G		Ä		↓	Ä	N	B
	B	Ä	R	G	N	I	N	G	S
	G	I	A	N	I	K	O	N	E
	A	N	G	I	V	E	R	I	
	G	R	A	D	V	I	S		F
	B	D	A	T	P	T	Ö	V	A
	V	Y	E	R	E	L	Ä	N	D
	T	A	G	N	A	Y	S	T	E
	F	E	S	T	A	N	O	C	K
	Y	T	T	R	A	K	A	P	K
	S	U	R	F	A	D	U	E	L
	T	R	Y	N	E	E	L	L	A
	T	A	L	K	Ö	R	E	K	O
	O	R	L	I	A	R	N	A	A
	A	P	A	R	T	A	R	E	T
	R	Ä	N	A	T	R	A	N	R

► Grattis till fem nya vinnare!
Två bingoletter vardera är priset. Lycka till!

Leif Hobro,
Lomma

Barbro Öberg,
Östersund

Lars Gustafsson,
Borlänge

Bo Johnsson,
Strängnäs

Anita Ekström,
Tranås

TORGET: RADANNONSER

KÖPES

CURTA. LITEN HANDHÅLLEN RÄKNESNURRA.

Halda Speedpilot, Trip- och twinmaster, tidtagarur.
Tel: 033-24 16 20.

SÄLJES

VOLVO VIKING, -55. Motor har gått 6 000 mil.

Nybesiktigad utan anmärkning. Det är en miljtärmotor som sitter i. Pris: 70 000 kr. Följer med: 2 st

olja, oljepumpar i motorn, 1 st ny lamellskiva.
Tel: 072-513 54 90.

GOLVLAMPA. 125 cm hög.

Pris: 150 kr. Svarvad fot, brunbets. Beige skärm.
Tel: 08-540 232 29.

MEDLEMSFÖRMÅN: ANNONSERA

► Som en förmån erbjuder vi våra medlemmar en gratis Torget-annons! Gäller endast privatpersoner, en annons per utgivning och person. För kommersiella annonser hänvisar vi till vår annonschef

(se redaktionsrutan sidan 4). Manusstopp är den **9 januari**.

► Skicka din annons till: "Torget", Motorföraren, Hammarby Fabriksväg 25, 120 30 Stockholm.

Säljes
 Köpes
 Uthyses
 Önskas hyra
 Bytes
 Fastighet
 Tomt
 Personligt

Annonstext /Produkt, pris, årsmodell etcetera _____
Namn _____
Telefon _____
Adress _____
Postadress _____
Medlemsnummer (obligatoriskt) _____

Rätt svar bil- & trafikfrågor

1C. En personbil ska idag besiktigas första gången efter tre år. Sista siffran i registreringsnumret avgör vilka fem månader som är fordonets besiktningsperiod.

2C. En personbil ska idag besiktigas andra gången när den är fem år, därefter varje år.

Det finns dock ett förslag från Transportstyrelsen, i enlighet med ett EU-direktiv, att besiktningsintervallerna för personbilar och lätta lastbilar ska ändras till en första besiktning efter fyra år, därefter vartannat år.

Förslaget, som lämnades i höstas, ska nu behandlas av regeringen.

Samtidigt ska dagens system med inställelseperioder på fem månader utifrån bilen registreringsnummer ska tas bort.

3A. Vid besiktningen kontrolleras allt som har med fordonets säkerhet och miljö att göra, till exempel att alla säkerhetsbälten fungerar som de ska - och att det finns minst en varningstriangel i bilen.

ÄNNU INTE MEDLEM?

Swisha 195 kronor till **123 222 32 87**

Skriv **helnykter** eller **trafiknykter** samt personnr och mailadress i meddelandet.

Eller skicka talongen i ett kuvert märkt "FRISVAR" till:

MHF Motorförarnas Helnykterhetsförbund
Kundnr 120 171 200, 120 11 Stockholm

Namn: _____
Adress: _____
Postnr & ort: _____
Tel. mobil: _____
E-post: _____
Personnr: _____

- Medlem MHF – 195 kr första året (normalt 250 kr)
- Medlem MHF-Ungdom – 100 kr (upp till 25 år) – 200 kr (över 25 år)
- MHF Camping Club – Tilläggsmedlemskap 75 kr första året (normalt 175 kr)
- Helnykter* Trafiknykter*

*Helnykter är en medlem som har en helnykter livsstil. En trafiknykter medlem avstår självklart alkohol när man kör bil, MC etc och är i övrigt drogfri.

NYA MOKKA X

- » 30 % bättre sikt med LED-strålkastare*
- » Intelligent fyrhjulsdraft
- » Apple CarPlay™
- » OPEL OnStar®

fr. **181 900** kr
finns med privatleasing

Opel **FLEXCARE**

FlexCare på köpet – 3 års service,
assistans och garanti**

Med innovation från lyxklassen.

Nya Mokka X har funktioner långt över sin klass. Fyrhjulsdraft, adaptiva LED-strålkastare och Apple CarPlay™. Dessutom har den Opel OnStar, en länk till allt från restaurangtips och SOS-samtal. Innovationer som tidigare bara funnits i lyxklassen. Kom in och provkör så berättar vi mer!

Bränsleförbrukning blandad körning 4,1–6,6 l/100 km. CO₂ utsläpp blandad körning 106–153 g/km. Listade funktioner är tillval. Apple™ och Apple CarPlay™ är registrerade varumärken som tillhör Apple Inc. *1 jämförelse med halogen-strålkastare. **Erbjudandet gäller tillsvidare och gäller vid köp av nya personbilar sålda till privatpersoner, utom Opel KARL och utgående Astra J. Service, assistans och garanti gäller i 3 år och/eller upp till 45 000 km. Service i enlighet med bilens servicehäfte. 3 års nybilsgaranti består av 2 års fabriksgaranti plus 1 års förlängning. Erbjudandet går ej att kombinera med andra erbjudanden eller avtal. Med reservation för framtida prisjusteringar.

opel.se

